

# ONZE VOGELS



30e JAARGANG No.6, JUNI 1969



MAANDBLAD VAN DE NEDERLANDSE BOND VAN VOGELLIEFHEBBERS

Ussel

De

**PRODUKTEN VOOR EEN GOEDE KWEK!**



**Gecolina-K3**



Gecolina-K3 tegen coccidiose, (darmstoornissen, mager worden, roodbuikziekte). Gecolina-K3 ook tegen de z.g. geheime ziekten, waardoor Uw vogels niet in conditie zijn. Gecoline-K3 maakt en houdt Uw vogels gezond.

**RED-FOOD**

Rood Pigment-poeder

Red-Food voor het kweken van donkerder en mooiere rode jongen zelfs uit gele ouders alsook voor het behouden en/of opwekken van de rode kleur bij kanaries en alle roodfactorige in- en uitheemse vogels.

**EDEL-TARWEKIEM-OLIE  
TR-47**

Edel-tarwekiem-olie TR-47 (vitaminen E) speciaal voor goede bevruchting, krachtiger embryo, voorkomt legnood, geen dode jongen in het ei, succesvolle kweek. Geco-Labor, Venlo. Gratis folders.

**AVIMEX**

JONGE TAMME BEO'S

Zitten op hand en schouder, iets apart!  
Leren goed spreken!

Ook weer leuke, tamme Eekhoortjes, jong en lief, eten uit de hand! Verder, Goudborst Vinken, Arg. Wilde Kanaries, Kardinalen, Indigo Vinken, Zwartkeel Nonnen, (zeldzaam), Mex. Nonpareils, Timalies, Lazuli Vinken, Honingzuigers, Regenboog Vinken, Widas, Mex. Pestvogels, Magalaan Sijsjes, Tangaras, Mex. Goudvinken, Kroon-Vinken, Witborst Ralletjes, Vliegen Snappers, Himalaya Sijsjes, Soldaten Spreeuwen, Burma Wevers, Chinese Putters, Blad Vogels, Dama Lijsters, Brillen Vogels, Witkop Lijsters, Saffraan Vinken, Dayal Lijsters, Zilveroor Nachtegalen, Yuhinas, Spot Lijsters, Blauwvleugels Nachtegalen, Mex. Gele Appelvinken, Honduras Gaaien, Muis Vogels, Ind. Gele Gorzen, Kwartels, Blauwe Rotslijsters, Gele Zwartkop Gorzen, Dwergpapegaaien, Lories, Parkieten, Tamme Papegaaien, Kakatoes, enz. enz. Ook weer Terrarium-Dieren, o.a. Schildpadden, Kikkers, Hagedissen, Slangen, Salamanders, enz. Tevens weer leverbaar, Tijgerkatten, Mungos, Apen, Kocouangs, diverse soorten Eekhoorns, enz. Elke week nieuwe import uit alle werelddelen! Verzending door het gehele land! Tevens grote sortering Koolen, Zaden, Voeders, Boeken op Vogelgebied in de Ned. en Engelse Taal! Verder leuke Marmotjes, Kleurmuizen, Hamsters, Konijntjes, enz. enz.

AVIMEX Import-Export, Violettenstraat 8,  
(Bij de Westerstraat), Amsterdam-C.  
Tel. (020) 23 93 87.

Geopend elke dag van 9-6 uur.  
Zondags gesloten.

**CeDé**  
**EI  
VOER**

door samenstelling uit hoogwaardige grondstoffen en voortdurende kwaliteitscontrole is CeDé eivoer het aangewezen kweekvoer voor jonge vogels.



gratis monster bij uw winkelier.

**CeDé** VOGELVOEDERS  
TILBURG

Met **Bogena** produkten

mèer zang, mèer kleur bij Uw vogels

Over het algemeen worden de volière-vogels te eenzijdig gevoerd. Verstrek daarom dagelijks aan Uw vogels

**BOGENA  
CONDITIEVOER**

Zij blijven hierdoor in een goede conditie!

Verkrijgbaar bij iedere  
dierenspecialzaak



Veerlaan 17-23  
Rotterdam  
Tel. 010 - 17 26 80

Dokumentatie over onze produkten  
voor vogels zenden wij U gaarne  
gratis op aanvraag.

Wissel

De



**HET ORIGINELE**  
 natuurlijke pigmento  
 liquido voor rode kanaries

IS



**Necareco**

Het is het niet te overtreffen Italiaanse product, gebruikt door kwekers in de gehele wereld, dat honderden imitaties op de markt heeft.

Vraagt Uw leverancier om het product in de originele verpakking van 30 of 170 cc.

HET IS EEN PRODUCT GEGARANDÉERD DOOR HET MERK ENGIA - LOONE (ITALIË)




**404**

Een volkomen veilig en giftvrij insecticide.  
 Doodt feilloos alle insecten  
 In huizen, hokken,  
 kooien, manden etc.

**W. ROUPPE  
 VAN DER VOORT**



**VOGELLIEFHEBBERS**  
 lezen maandelijks  
**De Vogelwereld**

Het tijdschrift van de A.O.B. verschijnt op minstens 48 blz en bevat steeds artikelen over kanaries, exoten, parkieten en inheemse vogels en is regelmatig geïllustreerd met prachtige kleurplaten.

Abonnement per jaar (oktober tot en met september) f 9,— per jaargang, te storten op postgiro 115634 t.n.v. de Vogelwereld, Caronstraat 70, Hoboken.

**Het adres voor kweekvogels . . .**

Spitsstaartamadines, Binsen, Gordelgrasvinken, Bichenow, enz. enz. Goulds, Zilverkwartels, Zilverduifjes, Dwergkwartels, Australische Parkieten, Baraband, Prachtroesje, Stanley, Roodrug, Gele Roodrug, Bourks, Turquoise, Pennant, Blaskop, enz. Verder alle soorten Zebra-vinken, Kwartels, Kakatoes, div. Papegaaien.

Tevens deze soorten gevraagd of ruil.  
 Wij vragen speciaal Australische prachtvinken.

**A. P. v. GILS**  
 Oranjeplein 21, GOIRLE bij Tilburg  
 Tel. (04247) 15 79  
 's Woensdags gesloten

**BELANGRIJK NIEUWS**  
 Thans overal verkrijgbaar:  
 Krachtvoer „K.K.” en  
 Opfokvoer „K.O.”  
 MET CAROTEEN

Bovendien door een speciale bewerking van het zetmeel  
**LICHTER VERTEERBAAR**  
**HOGERE VOEDINGSWAARDE**  
**LANGER RUL EN HOUDBAAR**  
 Verkrijgbaar bij Uw voederspecialist

Vraagt gratis monster.  
 Fa. JAN D. KAPPELLE & ZN.  
 DEVENTER  
 Postbus 2 - Tel. 05700 - 1 39 27



Amerik. elektrisch kwartelbroedmach. voor ca. 18 eijjes, met handleiding franko

**f. 27.-**  
 inkl. B.T.W.

**VAN WAARDHUIZEN**  
 Leiderdorp, Valk Boumanweg 204, Tel. 01710-30837

Jssel

De

## BONDSBESTUUR

**Voorzitter:** A. van Liempd, Dr. Kuyperstr. 10, Breda, Telefoon (01600) 36137.

**Secretaris:** Joh. M. van Pelt, Vlaardingendijk 331a, Schiedam, Telefoon (010) 261990.

**Penningmeester:** J. van Splunter, Vijverberg Zuid 44, Bergen op Zoom.

**2e Voorzitter:** E. Adema, Roggestraat 30, Apeldoorn, Telefoon (05760)-18631.

**2e Secretaris:** J. J. Krol, Trompstraat 16, Meppel.

**2e Penningmeester:** C. E. van Berkel, Vechtstraat 11, Bergen op Zoom, Telefoon (01640) 6314.

**Leden:** J. Broekhuizen, Karel Doormanstraat 69, Alphen a.d. Rijn, Telefoon (01720)-3823.

W. J. Derksen, Hogelandsingel 70, Enschede, Telefoon (05420)-18137.

J. M. Hoebers, Hoofdstraat 5, Horst, Telefoon (04708)-1264.

W. G. Oonk, Bergweg 37, Lochem, Telefoon (05730)-2107, na 18 uur.

J. C. Vos, Braillestraat 2, Grave, Telefoon (08860)-2978.

Chr. Walraven, Abt. Ludolfweg 136, De Bilt, Telefoon (030)-761208.

E. M. Weesels, Meyenhage 87, Rotterdam 23.

**Juridisch adviseur:** Mr. L. van Elderen.

## BONDSBUREAU N.B.v.V.

Coehoornstraat 40, Bergen op Zoom,  
Postbus 74, giro nr. 1148324, telefoon (01640) 5007.

Geopend: 8.00-17.30 uur.  
Zaterdag gesloten.

## LIDMAATSCHAP

Wie als lid van de N.B.v.V. wenst toe te treden, wende zich schriftelijk tot de secretaris van een in zijn plaats van inwoning gevestigde afdeling.

Indien in de plaats van inwoning geen afdeling is gevestigd, kan men zich bij het Bondsbureau als verspreid lid aanmelden. De contributie bedraagt in dit geval f 12,50 per jaar, bij vooruitbetaling te voldoen.

## ABONNEMENTEN

Bij vooruitbetaling  
Binnenland f 10,— per jaar  
Buitenland f 11,— per jaar  
Buitenland per luchtpost extra tarief volgens P.T.T.-kosten.

## ADVERTENTIES

Voor advertenties — ook die van leden en abonnees — met een zakelijk karakter, zijn tarieven en verdere inlichtingen verkrijgbaar bij het Bondsbureau van de N.B.v.V.

Kleine annonces, voor afdelingen — leden en abonnees op „Onze Vogels” van zuiver particuliere aard 5 cent per letter met een minimum van f 5,— per advertentie.

Zie voor verdere voorwaarden onder „Vraag en Aanbod”.

## VERANTWOORDELIJKHEID

De uitgever van dit blad, de Nederlandse Bond van Vogelliefhebbers, is niet verantwoordelijk voor de inhoud van hiernamelijk opgenomen advertenties en erkent geen enkele verplichting tot opnemen van aangeboden advertenties.

De auteurs blijven verantwoordelijk voor de inhoud van hun artikelen. Door publicatie neemt de uitgever geen enkele verantwoordelijkheid op zich.

Het zonder schriftelijke toestemming overnemen van artikelen of gedeelten daarvan is verboden.

# ONZE VOGELS

Maandblad van de Nederlandse Bond van Vogelliefhebbers

30e jaargang, no. 6, juni 1969  
oplage 45.000 ex.

**Redactie:** J. Broekhuizen, Karel Doormanstr. 69, Alphen a.d. Rijn, telefoon (01720) 3823. Chr. Walraven, Abt Ludolfweg 136, De Bilt, telefoon (030) 761208.

Opgave abonnement bij het Bondsbureau, Bergen op Zoom.

Het volgende nummer wordt ter post bezorgd op 30 juni 1969

## INHOUDSOPGAVE

pag.

De agapornis personata	245
De postuurkanarie in opmars	247
Witwangdwergooruilen	248
De goudvink	249
Lezers schrijven	250
Nuttige wenken bij de kanariekeek	252
Iets over brillenvogeltjes	254
De casarca	255
De frisè-kanarie	256
Vogels houden II	258
Kraanvogelkout	260
Onkruidzaden	261
Harzer zangkanaries	262
De waterral	263
De barraband parkiet	265
Witvleugel-Troepiaal of troepiaal I	266
De dominikaan-kardinaal	268
Belangstelling	270
De fuut	272
Mexicaanse sijs	273
De olijfrug lijster	276
Prijzenverdeling op onze tentoonstellingen	278

Witvleugel Troepiaal, zie artikel op pag. 266.

Foto: Wolfgang de Grahl.

Ontwerp en druk: Steens NV, boekdruk/offset, postbus 59 — Schiedam — Tel. (010) 260640\*.

Wissel

De



# DE AGAPORNIS PERSONATA

(door Robin L. Restall)



Foto: P. Ramaekers

Als u agapornissen wilt gaan houden, zult u allereerst moeten beslissen welke soort of soorten u zich wilt aanschaffen. Sommige soorten zijn zeer moeilijk verkrijgbaar, andere echter — met name de soorten met witte oogringen — worden regelmatig aangeboden en dit zijn ook de soorten die het beste tot broeden overgaan. Een van de populairste agaporniden is wel de agapornis personata.

Het zwart-bruin van de kop gaat in de nek en op de bovenborst over in heldergeel. Het geel voor de borst gaat halverwege borst en buik over in groen. De stuit en bovenstaartdekveren hebben een blauwe tint. Man en pop zijn gelijk gekleurd.

Er bestaat een bijzonder mooie mutatie, waarbij het geel en rood is verdwenen, zodat een vogel ontstond die blauw is waar een normale vogel groene veren heeft en wit waar normaal een gele of rode kleur aanwezig is. Tegenwoordig is deze blauwe agapornis personata een vrij veel voorkomende vogel, hoewel de kwaliteit vaak wel het nodige te wensen overlaat en som zelfs vrij zwakke vogels worden aangeboden. Een forse blauwe vogel die in goede conditie is, is echter zeker niet zwakker dan de normale.

Er zijn nog meer mutaties bekend, maar deze zijn vrij zeldzaam en bovendien leveren ze geen erg fraaie vogels op; meestal zijn het ongelijk gekleurde gele, grijze of witte personata's, waarbij de kleur vaak onaantrekkelijk en „vuil" aandoet.

Personata's zijn over het algemeen vrij agressief en het is dan ook niet aan te bevelen om meerdere paren in een volière tezamen te houden. Het is niet nodig om ze in grote volières onder te brengen om ze in goede conditie te houden en voor de kweek kunnen ze zelfs in broedkooien worden ondergebracht. Deze broedkooien moeten de vogels wel de gelegenheid geven om te vliegen, zodat ze minimaal 1 m. diep en 1 ½ à 2 m. lang moeten zijn.

Veel kwekers, die zich serieus met agaporniden bezig houden, bouwen een serie kleine volières aan elkaar, zodat ze ieder paartje apart kunnen huisvesten, waardoor vechtpartijen worden voorkomen en de kans op broedresultaten het grootst wordt.

Het samenstellen van een broedpaar is niet eenvoudig, daar man en pop niet van elkaar te onderscheiden zijn, bovendien komt het nogal eens voor dat de partners elkaar niet accepteren.

Het nest maken ze in een nestkast, welke gevuld wordt met boomschors, houtstrippen en andere materialen. Een ideale nestkast voor personata's heeft als afmetingen 15 x 15 x 30 cm., met een invlieggat van 5 cm. diameter. Een stokje moet onder het invlieggat aan de buitenkant worden bevestigd. Het is aan te bevelen om aan de binnenkant onder invlieggat een soort laddertje aan te brengen, zodat de oudervogels het nest in kunnen komen zonder dat ze zich naar beneden behoeven te laten vallen met gevaar van beschadiging van de eieren. Vaak worden in de bodem van de nestkast enige gaten geboord en de bodem belegd met wat vochtig mos of dode bladeren. Dit zorgt dan voor een goede vochtigheidsgraad, hetgeen van belang is om „dood in het ei" te voorkomen. Sommige kwekers besproeien hiertoe hun nestkasten op geregelde tijden; ik heb ze echter steeds in de buitenvlucht gehangen en had daardoor praktisch nooit last van droogte.

Als een goed paar personata's eenmaal besloten heeft om tot broeden over te gaan, dan wordt de kweker ruimschoots beloond voor zijn moeite. De 4 of 5 witte eitjes die gelegd worden, worden door man en pop bebroed, hoewel de pop het belangrijkste deel voor rekening neemt. De broedtijd bedraagt ongeveer 19 dagen, soms iets meer dan 3 weken. De jonge vogels blijven ruim 1 maand (vaak 5 weken) in het nest.

De voeding is vaak een kwestie tussen de kweker en zijn vogels, daar gebleken is dat vele vogels individueel voorkeur hebben voor bepaalde zaden.

Als u agaporniden koopt, informeer dan aan welke zaden de vogels gewend zijn, waarschijnlijk zal dat een mengsel zijn van millet- en kanariezaad met wat zonnepitten, hennep en haver.

Trosgierst kan regelmatig gegeven worden, vooral als er jongen zijn. Sommige agaporniden tonen geen interesse in groenvoer, behalve als ze jongen hebben. Beter is het te proberen om ze zover te krijgen dat ze het gehele jaar groenvoer eten, in welke vorm dan ook. Begin met verse onkruidzaden, welke door vrijwel alle vogels worden gegeten en vul dit dan aan met muur, spinazie, sla e.d. Na verloop van tijd zullen de vogels dan alle groenvoer eten en hoe belangrijk dat is blijkt wel uit het feit dat algemeen wordt aangenomen dat gebrek aan groenvoer kan leiden tot onbevuchte eieren, slecht uitkomen van de eieren en verenplukken van de jongen in het nest.



Na de Internationale wedstrijd j.l. te Rotterdam gehouden, zou men bovenstaande titelvraag met een volmondig ja kunnen beantwoorden. Waren er vorig jaar maar een 10 tal, dit jaar waren 169 postuurkanaries present. De inzenders hebben hiermede de postuurkanarie-kweek in ons land een goede dienst bewezen.

Dit plotseling naar boven schieten brengt zijn moeilijkheden mee.

Deze moeilijkheden zullen, we behoeven er niet omheen te draaien voor een groot deel liggen in het keuringsvlak.

Hier ligt nog veel werk voor de technische commissie kleurkanaries waar ook de postuurkanarie is ondergebracht.

Verder zal elke keurmeester die in de toekomst postuurkanaries keurd er van doordrongen moeten zijn, dat hij hier maar niet zo eens even langsheen kan lopen. Dit is niet correct tegenover de kwekers die alle moeite doen ook deze tak van de liefhebberij op hoger peil te brengen.

Maar ik wil er direct tegenoverstellen, dat kwekers die pas enkele jaren postuurkanaries kweken, niet moeten menen op de stoel van de keurmeesters te kunnen gaan zitten, met het spuien van meestal ongemotiveerde kritiek. Men is in vier - vijf jaar geen alround keurmeester, maar zeker ook geen kweker. Laten we zeggen dat we er dan beide iets over mee kunnen praten, en het voor beide nog een studie object is.

Helaas is er wel eens een keurmeester die onmiddellijk nadat hij is geslaagd, de kweker wel eens precies zal zeggen hoe zijn vogels moeten zijn, daarnaast zijn er kwekers die na een jaar een bepaald soort vogel te hebben gekweekt, de keurmeester wel eens zal zeggen hoe hij moet keuren. U voelt wel dat geen van beide door deze houding een bijdrage kunnen leveren in het streven het volmaakte zo dicht mogelijk te benaderen.

Nu meen ik dat er wel een oorzaak is aan te wijzen, waarom een beginnende kweker van postuurkanaries en laat ik thans in één adem noemen de beginnende grasparkietenkweker, zo gauw geneigd is te

Wessel

De



# De Postuurkanarie in opmars?

Door J. Broekhuizen

veronderstellen dat zijn vogels tekort gedaan worden wat het aantal punten betreft.

Er wordt vooral in de grasparkieten en dit zal ook bij opleving van de postuurkanarie net zo gaan gebeuren (althans staat mogelijk te gebeuren) teveel geschermt met het woord Engelse afstamming bij de verkoop.

Dit laatste heeft bij velen een magische invloed, en wordt helaas meermalen als vlag gebruikt die de lading moet dekken. Het is buiten kijf dat men in Engeland wat de postuurkanarie en de grasparkiet betreft ver boven ons uit is. Maar dat wil nog niet zeggen dat al hun vogels ook topvogels zijn, of er zelfs maar bij in de schaduw kunnen staan.

Ik ben dan ook blij dat ik afgelopen seizoen eens in de gelegenheid was een van de grootste Engelse Shows te bezoeken, waardoor ik een indruk kreeg hoe het gemiddelde gehalte van de vogels is.

En ik moet U eerlijk zeggen, ik was over het totale gehalte vooral wat de grasparkiet betreft teleurgesteld.

Zoals U weet worden de vogels in Engeland niet op punten gekeurd, toch lag het aantal gekeurde vogels per keurmeester gemiddeld slechts op 140, er wordt dus beslist niet langsheen gefietst zoals wel eens wordt beweerd. Ik ben er van overtuigd dat de keuring met zijn fouten die mogelijk ons inziens aan die keuring kleven, daar zeer serieus wordt uitgevoerd door, door en door getrainde keurmeesters. Dit zo terloops als aanwijzing voor hen die in ons land eenzelfde aantal wel gaarne gekeurd zouden willen zien met een keurbriefje met zoveel mogelijk aantekeningen erbij.

Maar nu mijn indruk van het gehalte der vogels in verhouding gezien van ons punten systeem.

Dan zou hooguit 10% 90-92 punten 50% 85-89 punten en 40% het zelfs niet verder brengen dan 78-84 punten. Dit geldt voor de grasparkieten, voor de postuurkanaries zou de verhouding naar boven toe wat gunstiger zijn.

Het zal U thans duidelijk zijn dat van de vogels die ons vanuit Engeland bereiken, (en dan werp ik geen enkele blaam op de Engelse kweker) slechts een

heel klein aantal uit de eerste categorie zal bestaan, maar het gros uit de tweede of zelfs uit de derde.

Hiermede meen ik tevens te hebben aangetoond dat het invoeren van een Engelse en een Hollandse standaard, ons alleen maar verder van huis zou brengen. Ik meen echter wel dat hen die in ons land gerechtigd zijn om grasparkieten te keuren, en dan geldt dit tevens voor de postuurkanarie, zich voorlopig bij hun keuring die allerhoogste top uit Engeland eens uit zich weg moeten denken (want hoe graag we ook willen we zijn daar nog niet). Wij zijn nog niet verder gevorderd dan de 89 punten, deze vogels mogen we (en dan maken we zeker geen brokken) brengen naar de top, laat ik zeggen 92 punten.

Hierdoor krijgen we een verruiming der punten naar boven, en dan zou al veel zijn gewonnen. We moeten ons niet halsstarrig vast bijten in; ze moeten de goede maar brengen anders krijgen ze geen punten.

We staan met de postuurkanarie aan het begin, en ik zou kwekers en keurmeesters willen verzoeken, zich dit goed te willen realiseren en er naar te handelen, en elkaars werk te willen respecteren. Indien zij dit doen, dan geloof ik (en dan is dit niet kwaad bedoeld) dat zij een grotere toekomst heeft dan de grasparkiet.

Dat het Bondsbestuur alles op de voet volgt, en ook haar steentje wil bijdragen in een goed geleide ontwikkeling is zeker. Als eerste stap heeft zij een 25 tal kooien aangekocht waarin op de volgende kampioen de Yorkshire en eventueel de Frisé's in kunnen worden geshowd.



# Witwangdwergooruilen

M. de Jong



Foto: Okapia

De twee uilen die u op het kleurenplaatje staan te observeren zijn witwangdwergooruilen, die in slechts een paar ondersoorten een groot deel van de Afrikaanse rimboe bevolken. De subspecies **Otus leucotis leucotis** moet men zoeken in een brede gordel, benoorden de evenaar tot in het hartje van de Sahara, waar zij zeer droge en dorre gebieden frequenteren, die andere Otus-soorten mijden. De andere ondersoort **Otus leucotis granti** leeft zuidelijker tot in Zuid-Afrika, echter niet in het uiterste zuiden van de Kaapprovincie.

Deze uilen danken hun naam aan de zeer lichte sluijer, die heel lichtgrijs of vrijwel wit is. (De Engelse benaming is derhalve White-faced scops owl.) Het lijkt mij overbodig een signalement te geven, want het plaatje spreekt voor zichzelf. Wel wil ik u graag even attenderen op de donkere band rond de sluijer, de zwaar bevederde poten en de lange 'snorharen' rond de kromme snavel.

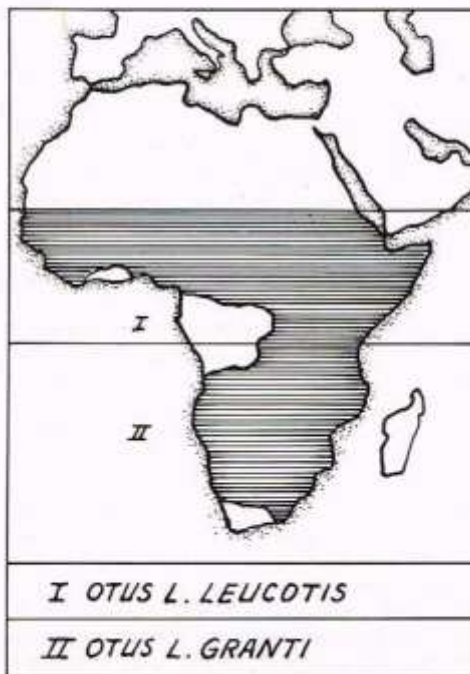
Overdag houden deze uiltjes, die ongeveer zo groot zijn als de u allen wel bekende steenuil (18 - 24 cm), zich schuil in holle bomen, tussen het dichte lover of tegen een stam gedrukt, waar ze vrijwel onvindbaar zijn vanwege de fantastische schutkleur, die ze als het ware één doet worden met de omgeving. Tegen het vallen van de avond gaan ze op jacht en allerlei insecten en muizen worden opge-

248

ruimd. Geruisloos vliegen ze rond boven de open plekken in het veld en wee het knaagdiertje, dat zicht durft te vertonen! Slechts zelden jagen deze uiltjes met de lange naam overdag; wel komen ze te voorschijn als er ergens grasbranden woeden, want ze weten deksels goed, dat er dan wel 'iets te halen is' voor ze, als al het gedierte in panische angst een goed heenkomen gaat zoeken.

Bij voorkeur wordt genesteld in oude horsten van roofvogels, maar zijn deze niet voorradig, dan wordt een ondiep boomhol opgezocht of een brede, horizontale takvork, liefst op geringe hoogte. Zijn die ook niet te vinden, dan flansen ze zelf een takkenvloertje in elkaar, dat wel iets weg heeft van het bekende 'vlondertje' van een houtduif. Er worden twee tot vier witte eieren gelegd, die vrijwel rond zijn; ze meten ongeveer 39 x 34 mm.

De roep van het mannetje kan het best worden beschreven als 'kuk-koeoe', 'kuk-koeoe', terwijl het vrouwtje meer krassende geluiden laat horen. Er wordt beweerd dat de roep van de zuidelijk levende ondersoort begint met een 'stotterend' 'w-h-h-h-h' gevolgd door een tweelettergreepig 'oe-oe', dus 'w-h-h-h-h-oe-oe'. We zullen het maar aannemen op gezag van anderen, want zelf heb ik het nooit gehoord.



Ussel

De



# DE GOUDVINK

W. J. B. Souverijn

Een ieder zal het wel met mij eens zijn, dat de kweek met Goudvinken niet zo moeilijk is als het bezitten van Goudvinken. Ondanks de wet kan er toch door een of ander toeval een paartje komen binnen vliegen. Mocht dit nog eens bij U het geval zijn, behoeft U zich geen zorgen voor uw andere vogels te maken daar de Goudvink zeker niet agressief genoemd mag worden, maar integendeel zeer verdraagzaam leeft.

Maar niet alleen de verdraagzaamheid is het wat de liefhebber lokt, zijn kleur en tekening is het die ons boeit van deze forse vogel.

De zang van de Goudvink is ietwat onbeduidend, hoewel zijn zachte liedje van wat dichterbij zeker niet onaardig klinkt.

Het vrouwtje mist de mooie rode borst zoals de man, maar verder is zij net zo mooi getekent. De maand juli liep ten einde, dus had ik niet veel hoop meer, tot ik op een zaterdagmorgen mijn voliére aanharkend, tegen de bewuste den stootte en het Goudvink vrouwtje weg zag vliegen. Toch maar even kijken je kan tenslotte nooit weten, toen ik met de hand enkele dennentakken opzij haalde, zag ik tot mijn grote verbazing vijf eitjes in een keurig nestje liggen, natuurlijk was de moed er weer helemaal in, al zag ik de jongen nog niet op stok zitten. Omdat ik niet wist wanneer het laatste eitje was gelegd, was ik dus aangewezen op herhaaldelijke nestcontrole, van deze nieuwsgierigheid trokken de Goudvinken zich niets aan.

Na twaalf dagen zag ik het eerste jong, twee dagen daarna nog twee, de laatste twee eitjes waren onbevruucht, doch ik was al dik tevreden. Beide deden zij hun uiterste best de jongen te voeren, met veel rijpe en halfrijpe onkruidzaden die ik met grote hoeveelheden van een stuk braak liggend land haalde, de jongen zagen hiervan welvarend uit. Opletend dient men wel te zijn bij het verzamelen van onkruidzaden daar ik hiervoor steeds dezelfde plaats benutte, was het toch wel eens uitkijken geblazen. Op een zekere avond toen ik weer eens mijn vogels van verse onkruidplanten wilde voorzien stond er op mijn vertrouwde plekje braak liggend land het bordje „LET OP MET GIF BESPO-TEN” ik vond het zeker niet leuk weer naar een ander plaatsje te gaan zoeken, maar was van de andere kant toch weer blij dat de heren mij op deze manier hier op attent hebben gemaakt. Natuurlijk word zoiets niet altijd door een bordje kenbaar gemaakt, dit laatste komt zelfs veel meer voor en is dus een goede reden hier over niet al te lichtvaardig te denken. Buiten de grote hoeveelheden onkruidzaden namen zij ook nog wat kanarie krachtvoer, man en pop voerden uitstekend zodat na on-

geveer veertien dagen drie kerngezonde Goudvinken op stok zaten. Na twee maanden was het duidelijk zichtbaar dat een van de drie de rode borst ging vertonen, twee poppen en een man dus.

Meerdere broedsels zijn zeker geen uitzondering, zelf rekende ik daar niet op omdat het al wat laat was, al met al een vogel om ieder aan te bevelen. Helaas is het de vogelwet die ons er nog steeds van weerhoudt deze bijzonder aantrekkelijke vogels vrij te mogen bezitten, zodat wij er nog meer bij andere liefhebbers kunnen bewonderen, en besluit met de wens eens een regering te mogen hebben, die deze wet zou willen herzien ten gunste van alle nederlandse vogelliefhebbers.



Goudvink (*Pyrrhula P. Pyrrhulla*)



LEZERS

Schrijven

#### ANALYSES VAN DE MEEST GEBRUIKTE ZADEN BIJ DE VOGELSPORT.

Het Centraal Veevoeder Bureau is zo welwillend geweest mij een opgave te doen toekomen over mineralen en vitaminegehalten. Ik ben het C.V.B. te Wageningen zeer erkentelijk hiervoor. Zij maakten mij bekend dat er momenteel nog geen volledige analyses bekend waren, maar dat er in 1970 in het nieuwe tabel C.V.B. er meer over bekend gemaakt zal worden. Zolang kunnen wij het wel met onderstaande doen. Ik heb ook nog wel gegevens over de eiwit-, koolhydraten- en vetgehalten, maar dit is al meer gepubliceerd, daarom zal ik hierover niet uitweiden, mocht hiervoor echter alsnog belangstelling bestaan, dan graag een berichtje aan mij, dan is het misschien mogelijk om dit in het volgende nummer te laten afdrucken. Dan wil ik eerst even een algemeen misverstand uit de weg ruimen.

Bij het kiemen van zaden zullen alle opgeslagen voedingsstoffen, welke in de zaden aanwezig zijn, worden afgebroken om een nieuw plantje te gaan vormen. Bijv. er waren aminozuren aanwezig en deze gingen zich opbouwen tot eiwitten en de plant was volgroeid en gaf zaden, maar nu gaat het weer ontkiemen, dus worden de eiwitten weer afgebroken tot aminozuren en dit alles onder invloed van de aanwezige enzymen, die weer actief geworden zijn en het zaadje zal dus veel beter en lichter verteerbaar zijn. Nu wordt er vaak vermeld dat er een toename van vitaminen plaatsvindt bij het kiemingsproces, dit is **niet** waar, maar mogelijk is het zelfs dat het vitaminegehalte iets afneemt. Alleen als men groene spruiten laat vormen, neemt het vitaminegehalte iets af en het caroteengehalte iets toe. Nu dan de tabellen. Voor hen die niet goed op de hoogte zijn met scheikundige afkortingen even een verklaring van de benamingen die in de tabel voorkomen.

Ca - kalk; Mg - magnesium; P - fosfor; Na - zout; Cu - koper; Co - kobalt; Ma - mangaan; Cl - chloor.

Choline - vit. B 4; Caroteen - provitamine A, dit wordt in de lever gesplitst in 2 delen vit. A; Nicotinezuur - vit. B 3; Panthoteenzuur - vit. B 5; Pyridoxine - vit. B 6; Foliumzuur - een onderdeel van vit. B 12; Thiamine - vit. B 1

250

	Ca %	Mg %	P %	Na %	Cu mg/kg	Co mg/kg	Ma mg/kg	Cl %
zonnepitten	0,20	0,38	0,96	0,03	—	—	—	0,01
Marrokaans wit	0,05	—	0,25	—	—	—	—	—
millet gierst	0,05	0,16	0,50	0,04	21,6	0,02	29,1	0,14
gerst	0,03	0,13	0,40	0,06	12,7	0,10	17,6	0,15
tarwe	0,04	0,14	0,39	0,06	8,1	—	43,7	0,08
haver	0,17	0,16	0,46	0,14	5,2	0,06	41,1	0,02
gras	—	—	—	—	—	—	—	—
hennep	—	—	—	—	—	—	—	—

	Choline mg/kg	Vit. A	Caroteen mg/kg	Nic. zuur mg/kg	Panth. zuur mg/kg	Pyridox. mg/kg	Folium zuur mg/kg	Thiamine mg/kg
zonnepitten	—	—	0,15	—	—	—	—	—
Marrokaans wit	—	—	—	—	—	—	—	—
millet gierst	789	—	—	52,6	7,4	—	—	6,6
gerst	960	—	0,4	53	7,5	6,0	0,59	5,7
tarwe	800	—	0,08	58	11,5	6,0	0,4-2,0	5
haver	950	—	0,11	13	13	1,2	0,22	6,0
gras	—	—	—	—	—	—	—	—
hennep	—	—	—	—	—	—	—	—

Th. Schoumans



#### BROEDRESULTAAT MET HET ZWARTMASKERDUIFJE

Over het algemeen wordt over het broeden met dit duifje nogal gemakkelijk gedacht. Toch gaat dit niet altijd even vlot, zoals ik met mijn koppel heb ervaren. Deze duifjes hebben de onhebbelijkheid dat ze geen behoorlijk nest maken. Ze beginnen maar ergens domweg wat takjes en bladeren bij elkaar te deponeren, maar dit kan beslist geen nest genoemd worden. Men moet ze hierbij dan ook helpen, maar dan vóórdat ze beginnen te nestelen, want het is bij mij al 4 maal voorgekomen dat, nadat de pop haar eitjes gelegd had en ik het nest wat fat-

JSSSEL

De



soeneerde, ze prompt ophielden en een andere plaats opzochten.

Ik heb ze toen een paar dagen goed in de gaten gehouden en op de plaats waar ik dacht dat ze weer opnieuw zouden beginnen, een flink ruw nest gemaakt van droog, grof gras in een bloeiende klimwas (zie foto). En eindelijk, nu ging het goed, althans gedeeltelijk, want ondanks alle zorgen rolde er nog een eitje uit het nest en kreeg ik maar één jong op stok.

Toch kan ik iedere liefhebber deze duifjes van harte aanbevelen, want ze zijn zeer verdraagzaam en worden handtam.

A. Hermkens



#### HET HERKENNEN VAN SPLIT-GELE ROODRUG-PARKIET MANNEN

Sinds enkele jaren kweek ik met een vijftal split mannen x gewone pop. Wat men uit deze kruising aan jongen kan verwachten is het volgende:

split x gewoon: gele poppen, gewone poppen, split mannen, gewone mannen.

Volledigheidshalve wil ik hier nog vermelden wat men uit de andere kruisingen kan krijgen:

split x geel: gele mannen, gele poppen, split mannen, gewone poppen

geel x gewoon: gele poppen, split mannen

gewoon x geel: gewone poppen, split mannen

geel x geel: allemaal geel.

Wat zien we uit deze combinaties? Dat de meest ongunstige samenstelling welke wij kunnen doen die is van split x gewoon. We krijgen dan nl. in hetzelfde nest split mannen en gewone mannen. Als men de vogels aanschaf is het wel de goedkoopste manier, want gele vogels kosten veel meer dan een split man en een gewone pop. Doch de beginnende liefhebber met bescheiden financiën of hij die wat tegenslag heeft gehad, zal toch naar deze combinatie grijpen. Hij zal er ook gele poppen uit krijgen, die méér waarde hebben. Van de gewone poppen die er bij zijn kan ik dit zeggen: hoe geel-

achtig ze ook zijn, laat U nooit wijsmaken dat er GEEL in zit. Een pop is geel of gewoon, doch niet split en zeker niet een beetje geel. Ik heb reeds een vijftal jaren met 5 koppels split x gewoon gekweekt en meen wel enige ondervinding te hebben op dit gebied. Sommige nestelden 2 maal per jaar en enkele 3 maal. Wat nu de uitslagen zijn van de gele poppen in al deze nesten? Ik bekwam zeer uiteenlopende gegevens: 1 op 7, 1 op 5, 2 op 5, 3 op 4, 1 op 4, 1 op 2, 2 op 6. Wat me in al deze nesten in die jaren telkens opviel was: hoe minder gele vogels, hoe meer split mannen en ook het omgekeerde. Nu zal menig liefhebber zich afvragen, hoe kende hij die split mannen, waren er dan geen gewone bij? Wel ja, dat is zo. Ik heb getracht deze twee te onderscheiden en ben naar mijn mening op de goede weg. Dit bemerkte ik aan het volgende: als de jongen 3 weken oud zijn komen de veren door en kan men aan de rode stuitveren op de rug zien welke de mannen of poppen zijn. Het bleek dat er telkens bij waren met geel-groene omzoomde randjes rond de rode stuitveren. Bij deze split gelen had het groen, blauw en rood niet die diepe keur van een gewone man, doch opgebleekt, terwijl de gewone mannen die zich in het nest bevonden, de diepe groene, blauwe en rode kleur vertoonden van de gewone roodstuitman.

Het toeval wilde dat ik onze voorzitter, de heer Swanepoel, op bezoek had toen ik een paar nesten van die ouderdom liggen had. Ik wees hem hierop en hij verklaarde het met mij eens te zijn dat als er split bij waren het deze met opgebleekte kleuren en rode stuitveertjes geel-groen omzoomd moesten zijn, doch voegde hij eraan toe: U moet toch maar eerst uittesten of U gelijk hebt.

Na ongeveer 3 à 4 weken, dus als de vogels zelfstandig zijn, verdwijnt de geel-groene zoom der stuitveertjes en worden de zogenaamde splitten donkerder, zodat deze herkenning (?) wegvalt. Als ze dus zelfstandig zijn, kan men niet zeggen hij is split, het is en blijft kans op split. Om de proef op de som te nemen, heb ik zelf 2 mannen die split moesten zijn en één gewone man (volgens mij) voor mezelf gehouden en allen gepaard aan gewone poppen. Van de 2 „split“ heb ik gele poppen gehad, minstens één per nest, al twee jaar na elkaar, doch van de „gewone“ heb ik nog geen enkele gele gezien na twee jaar. Dit is een klein bewijs dat de „splitten“ te herkennen zijn tussen de derde en zesde levensweek, doch daarna niet meer.

Als ze te koop aangeboden worden als ze volwassen zijn, blijft de vraag voor de koper of ze split zijn of niet.

Graag zou ik vernemen of er liefhebbers zijn, die deze verschijnselen ook reeds hebben vastgesteld en anders kunt U er in het a.s. kweekseizoen eens op letten.

Alfons Wijnants



# Nuttige wenken bij de kanariekweek

Door Th. Bruynaers

Als het broedseizoen aanvangt, kenbaar als de vogels bedrijvig worden en met allerhande strootjes en vezeltjes gaan slepen, is het tijdstip aangebroken dat U voor diverse soorten nestmateriaal moet zorgen. Dit kunt U het beste onder de overkapping in een ruifje tegen de wand deponeren en kan bestaan uit sisalvezel, droog gras (zachte platte soorten), fijne houtwol of papiervezels, mos (spagnum), katoen- en woldraadjes. Deze materialen mogen echter niet langer zijn dan ca. 4 cm. daar anders de kans bestaat dat de vogels zich hierin verwarren, ja zelfs ophangen. Parkieten gebruiken praktisch geen nestmateriaal, wel stukken schors en houtvezel. In verband hiermede is het raadzaam om er op te letten dat de bodem van het broedblok in het midden uitgehold is, zodat de gelegde eitjes mooi in het midden blijven liggen tijdens de broed. Ook zullen veel vogels, vooral wildzang, hun nestjes bouwen in het dichte gewas dat in de voliëre staat. Is dit dicht genoeg, dan hoeft U er verder niet naar om te kijken, maar is de bescherming tegen slechte weersomstandigheden bedenkelijk, dan kunt U het beste een plastic scherm er boven aanbrengen, waardoor U in de regel veel narigheid kunt voorkomen. U moet er wel voor waken dat de voliëre niet overbevolkt raakt, daar alle vogels naar gelang de grootte de nodige vlieg- en loopruimte moeten hebben. Het beste kunt U in de voliëre die vogels bij elkaar plaatsen die verdraagzaam zijn en tevens hetzelfde voedsel gebruiken, dus zaad- bij zaadeters, insecten- bij insectenetters en fruit- bij fruiteters, noodzakelijk is dat echter niet. Heeft U echter verschillende soorten vogels bij elkaar zitten, dan zullen, afgezien van het voedsel dat verknoeid wordt, dikwijls de grondvogels door de dunne uitwerpselen van de fruiteters worden bevuild. Dit kan men echter wel enigszins verhelpen door de voliëre gedeeltelijk goed dicht te beplanten, zodat deze grondvogels zich de meeste tijd onder de struiken zullen ophouden. Bij zo'n gemengde bevolking is het noodzakelijk om dagelijks minstens 2 à 3 maal bad- en drinkwater te verversen. Het spreekt ook vanzelf dat verder het geheel uiterst schoon gehouden moet worden en geregeld verse voeding verstrekt moet worden. Verder een goede en regelmatige bestrijding van ongedierte en schadelijke bacteriën, daar anders ziekten en ongelukken niet zullen uitblijven.

Schadelijk ongedierte: muizen, ratten, wezels, vliegen, muggen, mijten etc. Dit zijn diverse punten waarop U moet letten bij een gemengde bevolking in een voliëre. Maar om in de lijn te blijven, zullen wij weer terugkeren naar ons algemeen onderwerp.

252

Bij veel van de liefhebbers treft men in de voliëres gewoonlijk wel enkele paartjes kanaries aan. Om met succes hiermee te kweken, zult U hier niet te veel andere vogels bij moeten plaatsen, enkele verdraagzame vogeltjes kan geen kwaad. Ook treft men in buitenvoliëres dikwijls zelf gekweekte wildzangvogels aan, die zich uitstekend lenen voor bastaardkweek. Als U deze tijdig laat wennen aan



kanariepopjes, door ze reeds vanaf januari bij elkaar te brengen, lukt deze kweek redelijk. Daar ook deze kweek hoe langer hoe meer in de belangstelling komt, zal ik enkele beproefde fokcombinaties vermelden, waaruit mooie bastaarden kunnen worden gekweekt. Het gebeurt nog dikwijls dat wildzangmannen aan een verkeerd popje worden gekoppeld, waardoor het verenpakje van de bastaard door bontvorming en zo niet wordt verfraaid. Zoals ik het zie is het doel van de bastaardkweek om bij de jongen hiermee de verschijningsvorm van de wildzang waaraan het popje gekoppeld wordt zo dicht mogelijk te benaderen of indien mogelijk te verfraaien. Wilt U echter een andere kleur creëren (grondkleur en pigment), dan zult U de rollen moeten omwisselen, nl. een kanarieman paren aan een wildzangpop. Als voorbeeld: goud-isabel man x groenling pop. Al de mannelijke nakomelingen hieruit zijn groen en zullen de wildzang goed benaderen. Deze groene zonen, indien teelbaar, zijn split voor isabel of goudisabel. Maar al de dochters uit bovenvermelde paring zullen als verschijningsvorm het pigment van de vader vertonen, hetgeen veroorzaakt wordt door de geslachtsgebonden vererving der melaninen, **Eumelaninen**. Om het wat, waar en hoe hiervan te omschrijven zou te voeren, daarom verwijs ik diegenen die meer hierover willen weten naar de zeer leerzame artikelen hierover van de heer Veerkamp, die maandelijks in ons blad verschijnen.

Wissel

De



vervolg

Dus bij de kweek met wildzangman het passende popje zoeken, dat door de factoren die het bezit de nakomelingen verfraaien. Dit kan zijn grondkleur of pigment, bouw, bevedering, grootte enz. Hierbij nog enkele tips die U zeer zeker zullen helpen. Kneu man x maximaal o.r. of o.isabel of pastel popje. Maximaal wil in dit geval zeggen dat het bedoelde popje als isabel veel te bruin van pigment is. Genoemd popje is ook zeer geschikt om te kruisen met putter, sijsje met een gedeeltelijke roodfactor en de diverse vinken. De goudgroene popjes met een goede blauwfactor geven de mooiste nakomelingen door kruising met de gewone sijs, het mexicaanse sijsje, het zwartkop sijsje, mozambique sijsje en nog diverse andere wildvogels met gele ondergrond. Bij het samenstellen van deze fokcombinaties moet U van het standpunt uitgaan dat de factoren van de wildzang (pigment) kunnen overheersen bij de inbreng van de kanarievogel, maar dat diverse factoren van deze kanarie de verschijningsvorm van de wildling verbetert. Dikwijls worden hiervoor vetstof popjes gebruikt, maar dan moet de factor toeval een flink woordje meespreken om mooie bastaarden te kweken, vetstofvogels bezitten nl. ook pigment waarvan wij de kwaliteit niet kunnen bepalen, daar dit latent aanwezig is. Pigmentvogels gebruiken is dus de zekerste weg. Om met de verkregen F.1 verder te kweken is zeer belangrijk, maar hierbij moet men op veel nieten rekenen vanwege enorme grote verschillen in de voortplantingscellen. Lukt dit, dan is men echter een hele stap verder; op deze wijze heeft de capucensijs de roodfactor in de kanarie gebracht. Zo moet het ook mogelijk zijn via andere bastaarden nog onbekende factoren bij onze kleurkanaries in te kweken. Dit is nog altijd de moeite waard om uit te proberen.

wordt vervolgd.

#### DE BELANGRIJKSTE PROJECTEN VAN HET WNF IN 1968

Het WNF steunde in 1968 84 internationale projecten, met een bedrag van ongeveer f. 3.300.000,-. Hieronder worden enkele van de voornaamste genoemd, gerangschikt volgens continenten. In EUROPA waren dit het landschap van het Reussdal (Zwitserland), het reservaat Seewinkel, Neusiedler See (Oostenrijk), de terreinen in de delta van de Guadalquivir (Spanje) en het Welney-watervogelreservaat in Engeland.

In AFRIKA werden verdere maatregelen genomen voor het behoud van de zeer bedreigde lemuren van Madagaskar en voor de instelling en instandhouding van nationale parken en reservaten in o.a. Swaziland.

Pakistan in AZIë werd gesteund in zijn omvangrijke natuurbehoudprogramma.

In Indonesië werd omvangrijke hulp verleend aan het Westjavaanse Undjung-Kulon reservaat, laatste toevlucht van de zeer zeldzame Javaanse rhinoceros.

Voor dit land zijn voorts plannen in de maak om zijn reservaten een veiliger basis te geven door stimulering van goedgeleid toerisme.

In NOORD-AMERIKA werd in het kader van WWF gewerkt aan het behoud van moerasgebieden in New Jersey en aan de instelling van reservaten voor bedreigde vogelsoorten in Texas en Mexico, terwijl in ZUID-AMERIKA het Equatoriaanse Cayapasreservaat en het Peruaanse Manu nationale park de praktische aandacht hadden.

De Galápagosellanden in de STILLE OCEAAN werden via de Charles-Darwin-Stichting in de WWF-steun betrokken. Het Wereld Natuur Fonds hield zich in 1968 voorts bezig met de bescherming van zeeschildpadden in alle tropische zeeën.

Een gedeelte van de gelden werd besteed voor de werkzaamheden van de Internationale Unie voor het behoud van de natuur en de natuurlijke hulpbronnen (IUCN), de Internationale Raad voor vogelbescherming (ICBP) en het Internationale waterwildonderzoeksbureau (IWRB).

Zonder deze internationale instellingen zou het Wereld Natuur Fonds zijn financiële steunverlening niet effectief kunnen inzetten. Voor het redden van bedreigde diersoorten en hun milieu is in het bijzonder de Survival Service Commission van IUCN paraat.

Voor 1969 zal voor een honderd urgente projecten meer dan vier miljoen gulden nodig zijn; in feite is er natuurlijk behoefte aan een veelvoud van dit bedrag.

(Uit Panda-Nieuws)

Men kan zich opgeven als lid van het Wereld Natuur Fonds Nederland bij het secretariaat: Postbus 7, Zeist.



## Iets over Brillen- vogel- tjes



Vogeltjes waar ik erg veel mee op heb, zijn de brillenvogeltjes en dan nog speciaal de Chinese brillenvogeltjes, aangezien ik daarmee de langste ervaring heb. Deze soort wordt verreweg het meest ingevoerd en zijn zeker voor de liefhebber, die zich wil toeleggen op de vruchten- en nektareters, de aantrekkelijkste vogels om mee te beginnen. Het komt nogal eens voor dat er liefhebbers zijn, die wel graag zachtvoer-etende vogels zouden willen bezitten, maar menen dat ze de moeilijke verzorging van deze vogels niet aan kunnen. Als ze met mij daarover van gedachten wisselen en mij vragen of het nu werkelijk zo'n veeleisende verzorging met zich meebrengt, kan ik hen rustig zeggen: mensen, het is niet moeilijk, als je maar weet wat, wanneer, hoeveel en hoe te voeren en dat is natuurlijk voornamelijk een kwestie van interesse, feeling en later routine.

Om nu met deze vogels te starten, zou ik degenen, die meer voelen voor specifieke insekteneters, aan willen raden de sterke Aziatische spreeuwen, zoals pagode-, grijskop-, mandarijnspreeuwen en ook de verschillende maina's te nemen.

De Afrikaanse glansspreeuwen, alsmede de verschillende soorten timalia's en de overbekende Japanse nachtegaal en zilveroor nachtegaal zijn allen sterke en gemakkelijke vogels in de omgang. Voor de liefhebbers, die het meer zoeken in de vruchteneters, zijn het vooral de de buulbuulsoorten, bladvogels en dan de brillenvogeltjes natuurlijk. U hebt dan ook heus genoeg.

Maar nu verder over het brillenvogeltje. De Chinese brillenvogels komen meestal in prima conditie aan en de acclimatisatie is derhalve een eenvoudige zaak.

Opgekooid in een rustige omgeving kunnen ze gerust onverwarmd zitten. Deze soort is dus weinig gevoelig voor lagere temperaturen, al verdient het wel aanbeveling de vogels de eerste winter binnen te houden. Dus vorstvrij, maar onverwarmd.

Indien men beschikt over een goed ingerichte buitenvolière met aangebouwde binnenvolière, is er geen enkel bezwaar tegen de Chineesjes 's winters buiten te laten overwinteren. De strengste koude deert hen niet, begrijpelijk als men bedenkt dat China eenzelfde zeeklimaat heeft als Nederland.

Alles goed en wel, zult u zeggen, het zijn leuke, grappige vogeltjes, die een groot weerstandsvermogen blijken te hebben en prima in ons klimaat gedijen, maar hoe zit het met de voeding? Het zijn altijd nog vruchteneters en zelfs nektareters. Ik zal mijn best doen U zo uitgebreid mogelijk voor te lichten over de verschillende voedingsmiddelen waarmee ze te verwennen zijn, want ieder die in het gelukkige bezit is van brillenvogeltjes, zal het met mij eens zijn dat het echt vogels zijn om te verwennen! Ik vond het altijd een prachtig gezicht als ze mij vanuit de kooi al tegemoet vlogen en op de rand van het voerbakje kwamen zitten om alvast van de lekkere hapjes en drankjes te proeven. Ik kon dan zo het bakje met vogels en al in de kooi plaatsen. Tja, wat geven we dan zoal.

Natuurlijk is het wenselijk om steeds een basisvoeder te geven in de vorm van universeelvoer en speciaal het voeder voor de fijnsnavelige insekteneters.

De brillenvogels hebben hiertegen geen enkele aversie en dat kan niet van alle insekteneters gezegd worden! Bij dit droogvoeder geven we **altijd zachte** vruchten zoals geprakte banaan, sinaasappel met suiker bestrooid (in partjes), zachte appels en peren, ook appelmoes, allerlei vruchten uit blik met sap zijn geschikt, natuurlijk ook vers, geplette druiven, verder in melk geweekt brood. Het is goed de vruchten zeer fijn te snijden en er desnoods een soort papje van te maken. Het voedsel wordt dan



zo zacht en vloeibaar mogelijk en dat vinden ze heerlijk!

Werkelijk, het zijn gemakkelijke kostgangers, als het maar zacht, vloeibaar en zoet is. Honingwater en melk met suiker maakt ze wild enthousiast én tam, want tam zijn deze van nature zeer nieuwsgierige en vertrouwelijke vogeltjes in een wip. Ja, zelfs brutaal. Laat ze maar eens los in Uw kamer vliegen, ze kruipen tot in Uw bureaulade. Ze zijn trouwens ook buitengewoon netjes, want ze houden Uw kamer gegarandeerd vrij van spinnen, torren en vliegen. Het zijn dus ook wel insecteneters, zult U zeggen. Wel, ik moet zeggen, dat valt tegen of mee zo U wilt. Een tweetal kleine meelwormpjes per vogel per dag en ze zijn dik tevreden. In de zomer kunt U i.p.v. meelwormen kleine maden geven, die nemen ze ook graag. Verder kunt U uitproberen welke insecten ze willen eten.

Hierbij kan men voor verrassingen komen te staan. Mijn vogels blijken een afkeer te hebben van bladluizen, hoewel het toch voor de hand ligt dat ze er gek op zouden zijn, terwijl het ook uitstekend opkvoer voor de jongen is. Uit dit laatste moet U niet de conclusie trekken dat ik broedresultaten met de brillenvogels gehad zou hebben. Hoewel ik zeker de ambitie koester ooit met deze vogels te kweken, is het mij tot op heden nog niet gelukt en dat komt hoofdzakelijk dat het zo verdraaid moeilijk is een paartje samen te stellen. Over de broedgewoonten van deze vogels kan ik U dus uit eigen ervaring helaas niets mededelen. Indien U daarover iets wilt lezen, verwijs ik U naar een artikel van de heer H. Meyer uit Bussum, verschenen in „Onze Vogels” 26e jaargang, nr. 11, november 1965, compleet met enige prachtige opnamen van jonge brillenvogels. Als ik dit zie, kan ik me geen betere propaganda voor onze liefhebberij voorstellen. Door het verantwoord kweken van vogels in gevangenschap, ook de moeilijkere soorten, kunnen we toch een prachtige basis leggen voor de verdediging tegen de felle aanvallen van de zgn. vogelbeschermers, die het onverantwoord, onesthetisch en „mensonwaardig” vinden vogels te vangen en in gevangenschap te houden. Deze critici beweren dat de schepseltjes nooit hun natuurlijke levenswijze kunnen volgen en daardoor slechts korte tijd leven, laat staan dat ze tot voortplanting komen. Ofschoon er in onze liefhebberij een enkele keer ergerlijke kwekerspraktijken kunnen voorkomen, ben ik van mening dat een succesvolle kweek in een zo natuurlijk mogelijk volièremilieu niet alleen de kweker een optimale bevrediging schenkt, maar dat iedere fanatieke „vogelbeschermer” nooit zijn kritiek kan volhouden als hij het prachtige schouwspel waarneemt van bedrijvige oudervogels, die hun bedelende jongen naar hartelust voeren.

Pas als wij allen deze zijde van onze liefhebberij in een voller daglicht stellen, zal er misschien van overheidswege meer begrip kunnen worden opgebracht, zodat de wildzangliefhebbers (en dat ben ik ook) tenminste vrij kunnen beschikken over de nafok van wildzangvogels.

## De Casarca

*Tadorna Ferruginea*

N. A. Ferbeek

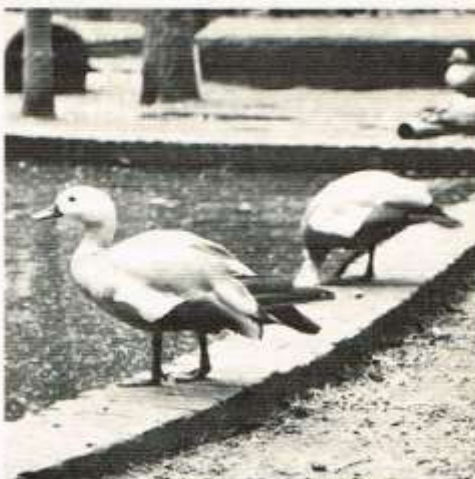


Foto: N. A. Ferbeek (dierenpark, Emmen)

Deze tot de familie van de bergeenden behorende eend met zijn gansachtig voorkomen is een enkele keer als dwaalgast in ons land waargenomen, alhoewel men het met mr. J. Kist in de Vogelgids eens kan zijn dat het hier mogelijk ontsnapte exemplaren betreft.

De vogels zijn oranjebruin met een donkere staart, slagpennen en groene spiegel.

Deze eenden nestelen in holen, spleten en boomholten. Men kan ze aantreffen in het uiterste zuiden van Spanje, het zuidoosten van Europa, in Centraal-Azië en Noord-Oost Afrika.

De Casarca's zijn ongeveer 63 cm groot en zijn vaak, evenals alle andere soorten bergeenden, twistziek.

Het hofmaken is de taak van de vrouwtjes en ze paart daarna met de meest agressieve man.

Op een goed graanmengsel en op pluimveekorrels met voldoende groenvoer gedijen de vogels uitstekend.

In de natuur zoeken Casarca's hun voedsel, wat uit tal van kleine waterdieren bestaat, graag in ondiep water. Ook de op de foto afgebeelde vogels gaan geregeld het water in.

De ruitijd is voor alle eenden een gevaarlijke periode want ze kunnen dan niet vliegen. De vogels leiden dan een zoveel mogelijk verborgen bestaan.

Houden alle eenden van gezelschap, in de broedtijd trekken de casarca's zich terug. Hierna zoeken ze echter weer gezelschap en verdwijnen tegen de winter naar zuidelijker streken.



# DE FRISÉ-KANARIE

De afkomst van de Frisé is tot op de dag van heden niet geheel precies bekend. Zover als men na heeft kunnen gaan, moet de Mechelaar de stamvader zijn. In het Vlaanderland moeten indertijd grote kanaries zijn gefokt. Rond 1800 was de Mechelaar, een streeknaam voor deze forse vogel, een vrij veel gefokte vogel. In die dagen werd er niet in een bepaalde richting gefokt. Als de vogel een flink keelgeluid kon geven, dan was men dik tevreden. Men sprak ook wel van de -Grote Gentse-. Zij werden nogal veel gekweekt rondom Gent. Vandaar uit hebben de vogels de weg gevonden naar Holland. Wat oneerbiedig noemden ze deze onvermoeide zanger hier wel -landtjapper-. Dit laatste om zijn harde zang. Uiteraard hebben deze tjappers de basis gevormd voor de -waterslager- (Malinois), de vogel met zijn helder jubelend gezang. Al met al niemand weet het fijne er van waar en wanneer de eerste krulverige kanaries zijn ontstaan.

In het Engelse boek „Our Canaries” 1911, wordt het jaartal 1833 genoemd. De Belgische Bultkanarie zou eveneens uit de Grote Gentse zijn ontstaan. Een vogel die ontstaan is, verdwenen en weer opnieuw is gecreëerd. Meermalen heeft dit plaats gehad. Nu in de laatste jaren is zij opnieuw verschenen. Er wordt zelfs beweerd dat reeds in 1700 sprake was van Bultkanaries.

In de 18e eeuw gold het als statussymbool om zich te laten vereeuwigen op het schilderslinnen. Sommige adellijke dames vonden het een toppunt van elegance om zich met een kanarievogel gezeten op de wijsvinger te laten schilderen. Dit was wel eens een gefriseerde kanarie. Op heel oude wandtegels vindt men wel eens de afbeelding van 'n Frisé. We kunnen aannemen dat in die tijd deze vogel als iets zeldzaams en kostbaars werd beschouwd.

Tot op heden hebben in ons land de Frisé's geen grote aanhang. Wel is in vergelijking met een tiental jaren terug de animo wat toegenomen.

Zij verdienen het wel om wat meer in de belangstelling te staan. Een goede Frisé als zij voldoet aan de eisen is een gracieuse schoonheid.

Het zijn dieren die steeds bezig zijn om zich op te poetsen. Zij bezitten een aangeboren aanleg om zich zo voordelig mogelijk te presenteren.

Immer hebben zij een waardige artisocratisch aandoende bewegelijkheid. Ze moeten zich wel op hun gemak voelen. En dat wil zeggen, dat zij in de wintermaanden niet koud mogen zitten. Als bij onverwarmde huisvesting de temperatuur gaat dalen tot het vriespunt, dan worden het triestige figuren. Zij lijden dan absoluut koude. Doordat hun frisering geen volledige isolerend laag kan vormen, is de

kans op kouvatten niet gering. Een gladbevederde vogels kunnen bij koude hun veren opzetten, daardoor ontstaat een luchtkussen. Door de isolering die dan ontstaat kunnen zij hun lichaamswarmte vasthouden.

We doen er verstandig aan om 's winters de Frisé in een verwarmde ruimte onder te brengen, 10° c. mag als voldoende worden geacht.

De voeding hoeft geen moeilijkheden op te leveren, we kunnen ze behandelen als de kleurkanaries. 'n gezond zaadmengsel, groenvoer en krachtvoer houden hen in de juiste conditie. Baden de vogels zich in een badschotel dan bestaat de kans dat zij zich smoezelig maken. Drijfmat als ze zijn kunnen zij zich moeilijk bewegen. Al te gemakkelijk bevullen ze zich aan de bodembedekking. Inplaats van ze te laten baden kan de vogel bespoten worden met behulp van een nevelspuitje. Eenmaal gewend daaraan, laten zij dit graag toe.

De Frisékanarie heeft grote bloeiperiodes gekend. Verschillende landen hebben hun eigen rassen gevormd. Zonder overdrijving kunnen we stellen dat in Italië de Frisé tot in de perfectie wordt gekweekt. Vreemd is dit niet, het Zuidelijke gevoel, de Renaissancestijl en het klimaat draagt daartoe veel bij. In Parijs is een club, met als specialiteit de Parijse Frisé, die al meer dan 100 jaar bestaat. De Parisiën is een grote vogel, zij meten soms 22 cm, en is overvloedig van krulling voorzien.

Hoe voller de krulling, des te waardevoller is de vogel. Bij een goede Parijse Frisé zijn zelfs de nagels schroefvormig gekruld.

Zo ver als ik dit zelf heb kunnen bekijken, fokken de Parijse kwekers het meest met geïmporteerde exemplaren uit Italië.

Er is een verhaal dat verteld dat door de Franse overheersers (1810-1813) de Frisé vanuit de Nederlanden, Vlaanderen en Holland, werden meegenomen naar Frankrijk. Omstreeks 1900 gingen verschillende landen hun eigen type ontwikkelen. Zo waren er de Muncher, Weense en Zwitserse Frisé.

Speciaalclubs hielden zich bezig met de Kweek van de Hollander, Weense-Hollander, en Zwitserse-Hollander. Zij hadden allen hetzelfde kenmerk, gezeten op de zitstok poseerden zij met vooruitgestrekte hals, de staart tegen de zitstok aangedrukt. Zij hadden iets weg van een kleine roofvogel.

Daarnaast heeft de Zuid-Hollandse Frisé zich ontwikkeld, een andere benaming hiervoor is Bult-Frisé. Zeer zelden krijgen we deze eigenaardige vogels te zien. Als zij in -stelling-staan hebben ze de vorm van een zeven.

In Italië heeft men een eigen bulfrisé gefokt, de

Wessel

De /





Door: H. J. Veerkamp

Gibber-Italicus (Italiaanse Bult). Deze tengere vogel met zijn serpentachtige kop, nerveuze bewegingen en zijn dunne bevedering heeft iets onwenzelijks. Bij sommige van deze vogels zijn zelfs de dijbenen onbevederd en het kale borstbeen steekt door de frisering heen. Daarnaast kent men in Italië nog andere Frisé-rassen.

De voornaamste zijn de Milanees (kleurfrisé) en de Paduaner.

De laatste verschilt niet zo veel met de Kleurfrisé. Beiden zijn weelderig van frisering, de Paduaner draagt een gefriseerde kuif.

Het kleurplaatje bij dit artikeltje stelt een Kleurfrisé voor.

In velerlei kleuren worden zij gekweekt. Het meest in trek zijn de orode en de witte. In algemeen zijn het forse statige vogels, 18 tot 20 cm lengte is geen uitzondering. De frisering is over het gehele lichaam, zelfs het kopje is versiert met krulling. Duidelijk is dit op het kleurplaatje te zien.

De meest voorkomende Frisé is de Noord-Hollandse. De grootte is ongeveer 17 cm. De hoofdkenmerken zijn, frisering voor de borst. Dit moet als het ware een korfje vormen. Vanuit het midden van de rug begint de z.g. mantel, zijdelings langs de vleugels ahangend. De gefriseerde flankbevedering moet zich krullen naar de vleugeltoppen toe.

Een voornaam punt is, dat de kop, hals, onderlichaam en de aanzet van de staart vrij zijn van krulling. Nu hanteren onze keurmeesters bij de Noord-

Hollandse Frisé, standardeisen die niet overeenkomen met de standaard van het COM. In onze eisen staat onder de rubriek -Staatkrulveren- 5 punten. Volgens het COM moet dit zijn -glad onderlichaam-.

Op buitenlandse tentoonstellingen wordt het als een ernstige fout aangerekend als er staatkrulveren aanwezig zijn. En bij ons wordt de vogel gestraft als zij geen staatkrulveren bezitten. Hier zit duidelijk iets scheef. Het wordt tijd dat we ons hierover gaan bezinnen. Vooral nu het aantal Noord-Hollandse Frisé's op de tentoonstellingen gaat toenemen.

Nu moet gezegd worden, dat vele liefhebbers zich frisés hebben aangeschaft die vlees noch vis zijn. Al te veel is het een mengelmoes van verschillende rassen. Zover we dan van rassen kunnen spreken. We kunnen een bepaald soort een ras noemen, als zij duidelijk te onderscheiden zijn in hun verschijningsvorm en verschil maken in een of meerdere erfelijke factoren, in vergelijking met andere soortgenoten.

Gladde bevedering is dominant over krulbevedering. Paren we een Frisé aan een normale kanarie, dan is de hele nateelt gladbevederd. Dit gladbevederd zijn, moeten we wat ruim nemen. Velen van de F<sub>1</sub> generatie laten wat golving in hun verenpak zien. De F<sub>1</sub> onderling gepaard geeft 1 : 2 ; dit is 1 gladbevederde 2 gladbevederde, split voor krulling en 1 met krulbevedering. Denkt u niet dat het gemakkelijk is om op deze manier een stam Frisé's op te bouwen. Want de vogel uit zo'n paring die de krulbevedering bezit is nog lang geen Standaardvogel. Doch wie geduld heeft kan toch op deze wijze na verloop van enkele jaren, bijv. een stam kleurfrisé's opbouwen.

Dit stukje over de Frisékanarie is geenszins volledig. Het wil slechts een indruk geven of anders gezegd de misopvatting wegnemen als dat er maar een soort Frisé zou bestaan.



# VOGELS HOUDEN II

Door: D. Visser

*In aansluiting op het artikel van de heer Diederer in het nummer van Onze Vogels d.d. februari j.l. en mijn voorgaand artikel in het mei-nummer nog een en ander over de voedingsstoffen.*

Doorgaans stelt men dat het leven een kringloop is en dat er in zekere zin niets nieuws onder de zon is en dat klopt. GEEN schakel mag, kan in onze samenleving ontbreken omdat anders de kringloop is onderbroken en men bv. t.a.v. een fietsketting niet meer van fietsen, trappen, sneller vooruit komen zou kunnen spreken. Oh. . . . U vraegt zich af wat dit nu te maken heeft met „vogels houden”? In feite niets en dient het alleen maar ter illustratie van het beweerde, want dit zelfde verschijnsel (onderbreking) kan ook plaats vinden bij de voeding van onze vogels. In bepaalde gevallen werkt het waarschijnlijk niet zo catastrofaal als bij de fietsketting, waarbij dan het voortbewegen, voortbestaan abrupt wordt onderbroken. Vindt bij onze vogels één of andere storing plaats, gaat er in de meeste gevallen nog eerst een rood lampje branden in de vorm van „dikzitten”, „naar lucht happen”, „dunne ontlasting” o.i.d. Hiervoor is het echter van het grootste belang, dat de vogelhouder weet wat of normaal is bij een gezonde situatie!!! Een en ander houdt nu ook wederom niet in dat er binnen een bepaalde kringloop geen veranderingen zouden kunnen plaats hebben. Natuurlijk wel. Stelt U zich eens voor dat U de volgende maand of f. 100.— méér of f. 100.— minder in Uw loonzakje kreeg. In 't eerste geval levert het waarschijnlijk geen moeilijkheden op: in 't tweede geval ook niet maar zal er iets moeten gebeuren waardoor een zekere verhouding wordt gevonden om de balans in evenwicht te houden.

Om net gelijk wat in stand te houden zijn er dus (voedings)-materialen nodig. Er is altijd een spreiding, variabiliteit, elasticiteit mogelijk, ook binnen het voedselpakket.

Voor de instandhouding van een levend wezen (vogels) zijn de volgende ingrediënten-voedingsstoffen van belang en mag, kan geen enkele ontbreken of het gaat ten koste van iets anders. Logisch hierbij is dus, dat we uitgaan van het natuurlijke voedsel, eventueel vastgesteld door analysering. EIWITTEN, waar de heer Diederer in zijn arti-

258



Roodkuijkardinaal

Dominikaankardinaal

kel over heeft geschreven, is wel het belangrijkste voedingsonderdeel, hoewel men zeker niet buiten de andere kan als KOOLHYDRATEN (zetmeel, suikers, cellulose e.a.), VETTEN (i.d.v. oliën), WATER (vervoersbedrijf), VITAMINEN, MINERALEN (zouten, sporenelementen) LUCHT (zuurstof). En om het niet té ingewikkeld te maken zeggen we dan gemakshalve:

eiwitten	}	bouwstoffen van het lichaam
vitaminen		
mineralen		
water	}	het transportmiddel is
koolhydraten		
vetten	}	brandstoffen van het lichaam zijn (energie en warmte)

Dé grote verschillen in het voedsel van onze vogels als zaad-, universeel-, vruchteneters ed. kennen we wel en hieruit blijkt dan meteen dat de één meer eiwitten en/of koolhydraten en/of vetten voor het lichaam nodig heeft dan de ander. Ook is er een groot verschil in het verteringsproces op zich, de een kort de ander lang al naar gelang de lichaamsopbouw en behoeften (kolibries-roofvogels).

Voordat nu een bepaalde voedingsstof ergens in het lichaam zijn werk kan gaan doen moet er nog heel wat gebeuren en ben ik wel verplicht om U nog met enkele andere begrippen als enzymen (fermenten) en hormonen (telegrambestellers) te

Ussel

De



confronteren. De enzymen hebben de mogelijkheid, zonder daarbij zelf te veranderen, de ene stof om te zetten in een andere, al naar gelang hun specifieke opdracht. Hormonen zijn in staat om berichten over te brengen in de trant van „denk er om, 't is zo laat“, daar en daar aanwezig“, afijn vele mogelijkheden, waardoor een andere lichaamsfunctie-onderdeel er op voorbereid is en reeds zijn eigen maatregelen kan gaan nemen. 't Is duidelijk dat een mond/bek vol voedsel niet geschikt is als voedingsstof voor de groei van de nagels. Zou dat zo zijn, kon men er het beter opsmeren. Het verteringsproces is hiervoor nodig en begint in bepaalde omstandigheden reeds te werken wanneer het voedingsmiddel nog buiten het lichaam is (kwijlen van een hond, watertanden van een mens (afgifte slijm en enzymen!). In de bek gaat het proces dan werkelijk beginnen in de eerste plaats met kauwen, waardoor het middel reeds een verandering ondergaat door toevoeging van enzymen en fijner wordt gemaakt. Bij onze vogels gaat het iets anders maar komt het toch in feite op 't zelfde neer (snavelpellen enz.) (krop-enzymen) In de maag ondergaat het voedsel allerlei bewerkingen evenals in de darmen tijdens welke omloop wederom meerdere andere soorten fermenten en hormonen in beweging zijn gekomen, om het voedsel dusdanig af te breken (ev. om-of op te bouwen) zodat het geschikt is om van uit de darm via de darmvlokken over te kunnen stappen in de bloed- en/of lymfhe-baan. Hoe klein het dan inmiddels is geworden, blijkt wel uit het feit dat het met het blote oog niet is te constateren. Toch zitten er in het bloed dus alle voedingsstoffen welke we voor de instandhouding van het lichaam nodig hebben. (het lymfhe-systeem laat ik hierbij dan even buiten beschouwing). De overtollige stoffen worden of in het lichaam gereserveerd of met/via de uitscheidingsorganen afgevoerd evenals de verbrande, verteerde voedingsresten. Wat is nu het moeilijkst in de voeding van de vogels?

We weten dus welke weg het voedsel aflegt en er onderweg mee gebeurt. Echter iedere soort vogel, zelfs soms betrekking hebbende op de ondersoort, kan reeds een andere opbouw vragen (zie hr. Diederik) van de voedselverbindingen. Het is duidelijk dat gezien het grote aantal soorten vogels men nog niet heel ver gevorderd is t.a.v. de research-werkzaamheden. Dus. . . . gaan we, om een vogel in 't leven te houden, in eerste instantie uit van het voedselpakket welke zij in de vrije natuur gebruikt. Hierbij blijkt soms wel welke kleinigheden er soms kunnen ontbreken om de vogel datgene te geven wat nodig is om alleen al bv. zijn volle kleur te laten be-

houden. (kardinalen, goudvinken, barmsijs enzo) waarbij van een zieke vogel totaal geen sprake is. Toch is er ergens een lichaamsfunctie welke sluiert en niet die stof krijgt/afgeeft welke nodig is voor het behoud van deze kleur. Dit euvel is meestal terug te voeren op een verkeerde verbinding-/patroon van de aminozuren. Wanneer men er achter is wát ontbreekt of scheef zit kan men dit vaak wel op de een of andere wijze corrigeren hetzij in een natuurlijke vorm (grasmeel) of in een chemische (kleurstof).

Ook bij de voortplanting spelen dit soort zaken een grote rol, hoewel hier nog meerdere factoren een rol spelen bv. de lichtintensiteit, nestbouw-mogelijkheden, nestbouw-materiaal, geschikte partner ('t is niet zo dat de partners in alle gevallen aan elkander wensen te worden opgedrongen) (ook kunnen vogels van een en dezelfde soort vaak biologisch niet voor elkander geschikt zijn).

Nadat U het bovenstaande gelezen hebt, bent U misschien verwondert over U zelf, dat U in staat bent vogels te houden enzo, echter zoals reeds gesteld is het heel iets anders om een vogel in leven te houden dan om een vogel in top-conditie te brengen. Van een vogel welke zich goed en regelmatig in gevangenschap handhaaft, speciaal ook door middel van de kweek, denken we dat we er zijn, niets is minder waar en dienen we ons als gevangenenbewaarders steeds er van op de hoogte te stellen en te houden wat er nodig is, zodat eventuele ziekten, degeneraties ed. voorkomen worden. Jammer is het hierbij dat er zo weinig gewaarborgde analyses op de vogelvoederverpakkingen zijn te lezen, waardoor men kon weten wát men in bepaalde deed. Natuurlijk is er dan nog een zekere neutrale begeleiding nodig om het de doorsnee-liefhebber te verklaren en hem er vertrouwd mee te maken. Voorts is het, dacht ik, wel over duidelijk geworden, dat alle vogels (noch per soort noch per individu) over één kam geschoren kunnen worden, wanneer U daarbij tevens de voorgenoemde artikelen aanhaalt. De vogelhouder, welke zich dan ook een klein beetje meer in dit soort zaken verdiept, herkent U meestal aan zijn vogelbestand en als d e vogelliefhebber.



# Kraanvogel kout

Door R. R. P. van der Mark



Foto: P. Ramaekers

Kraanvogels kunnen zeker tot de oudste vogelsoorten, die onze aarde bewonen, gerekend worden, omdat fossielen van deze vogels bij opgravingen uit oud-tertiaire lagen, zo'n 45 miljoen jaren geleden, in Europa en N.Amerika zijn blootgelegd.

Vooraf de Japanners werden getroffen door de schoonheid van deze Kraanvogels op hun kostbare zijden wanddoeken, kimono's, kamerschermen, gelakte dozen en wat niet al meer.

De ballade van Friederich Schiller „Die Kraniche von Ibykus" gaf de vogel wereldvermaardheid.

Reeds eeuwen worden Kraanvogels als siervogel in gevangen staat gehouden, getuige onder meer de schilderijen van de Hollandse Meester Melchior d'Hondecoeter, waarop Kraanvogels en talrijke andere uitheemse vogelsoorten voorkomen.

Op het schilderij 't Veertje, te zien in het Rijksmuseum, staat o.a. duidelijk een Kroonkraanvogel afgebeeld en het valt dan ook niet te verwonderen, dat praktisch iedere dierentuin en vogelpark en ook steeds meer particulieren ertoe overgaan zich enkele Kraanvogels aan te schaffen; fraai van bouw en gevederte en eenvoudig in leven te houden zijn ze immers te rekenen tot de meest imposante siervogels.

Kraanvogels zijn sterk, leven wel 35 jaar in gevangenschap, nemen met eenvoudig voedsel genoeg en zijn vrijwel zo gehard, dat ze ook 's winters in ons land de kou kunnen trotseren in de open lucht. Bij aanhoudende vorst worden ze wel tijdelijk in een schuur ondergebracht, waar een dikke laag stro of turfmolm poot- en teenbevrozing kan voorkomen.

Alle Kraanvogelsoorten bezitten brede vleugels, wier grote slagpennen gewoonlijk sterk verlengd en sikkelvormig gebogen zijn; kop en voorhals vertonen vaak sierveren, wanneer ze eenmaal volwassen zijn. Het cilindrische lichaam wordt gedragen door lange, zeer sterke, onbevederde poten met vier tenen. De lange, slanke hals en de vaak fraaie kleine kop, die voorzien is van een rechte, sterke snavel geven de vogel een imposante indruk.

Kraanvogels zijn scherpzinnige schepsels, die zich waardig en met afgemeten schreden voortbewegen ... totdat hun broeddrijf in het voorjaar ontwaakt!

Terecht beroemd om hun parings- of balts spelen, draaien de vogels met sierlijk uitgespreide vleugels, de zonderlingste halsverdraaiingen vertonend en met klepperende snavels om elkaar heen, waarbij zes schrille geluiden uitstoten.

Ook in het draaien van cirkels en achten, gevolgd door renpartijen door de tuin in een bijzonder snelle vaart, zijn het ware meesters, die eigenaar en bezoeker versteld doen staan van zoveel gratie.

Steentjes en takjes worden in de snavel genomen en over de rug weggeslingerd, afgewisseld door sierlijke buigingen als van volleerde balletdansers.

Het voedsel is vrij eenvoudig te noemen en de hoofdschotel bestaat uit dagelijkse toediening van enig gemengd graan, waarin 10% gerst is gemengd, vervolgens graag wat goed ochtendvoer, of pluimveekorrels met wat gedroogde garnalen. Tenslotte mag groenvoer, in de vorm van wortels, knollen, bladknoppen nooit ontbreken. Dierlijk voedsel is ook beslist noodzakelijk in de vorm van wormen, kikkers, slakken, vleesafval.



Bij alle goede eigenschappen bezitten deze vogels ook één minder aangename eigenschap, namelijk dat ze tegenover andere vogels, soortgenoten en in de broed- en opfoktijd tegenover zelfs zeer grote zoogdieren hoogst onverdraagzaam zijn, zodat separatie dan wel noodzakelijk is.

Hoewel niet eenvoudig, is van Kraanvogels in gevangenschap te fokken, want menige dierentuin en vogelpark weet het klaar te spelen nafok te verkrijgen van alle 16 ter wereld voorkomende soorten.

Op driejarige leeftijd zijn deze vogels geslachtsrijp en na een gemiddelde broedduur van circa 30 dagen komen de 1 of 2 eieren uit en wandelt de familie door de tuin, omdat Kraanvogels nestvlieders zijn en zelfs de kuikens al spoedig kunen zwemmen!

Onafgebroken hakken de ouders insecten en wormen uit de grond, wordt een pier in stukjes gebroken en slikt het kuiken, wat het krijgt voorgeschoteld. Bij heftige regens zoekt het kuiken bescherming onder moeder's vleugels en wee degene, die het waagt dichterbij het kroost te komen!

In de Kon. Diergaarde Blij-Dorp, Rotterdam weet de nieuwsgierige Bantengstier daarvan mee te praten, want hij ontving eens een houw met de snavel van de Sarus Kraanvogel, die er niet om loog, want zijn neusspiegel zette danig op!

De kolos maakte met één sprong rechtsomkeert en komt nu nooit meer in de nestomgeving der Saruskranen.

Sarus Kraanvogels, waarvan de kleurenafbeelding een schitterend paar toont, zijn afkomstig uit India; ze bezitten een grijsachtig, zeer fijn verenpak, waartegen de felrode koppartij schitterend afsteekt, evenals de roze lange poten.

Wie over een flinke lap grond beschikt, zijn Kraanvogels zeker aan te raden; helemaal tam worden ze helaas nooit, zodat ze wel, hetzij ieder jaar moeten worden gekortwiek, of eens en voor altijd geleewiekt, want anders vliegen ze ondanks goede verzorging, toch weg en daarvoor zijn ze veel te kostbaar.



---

## ONKRUIDZADEN

---

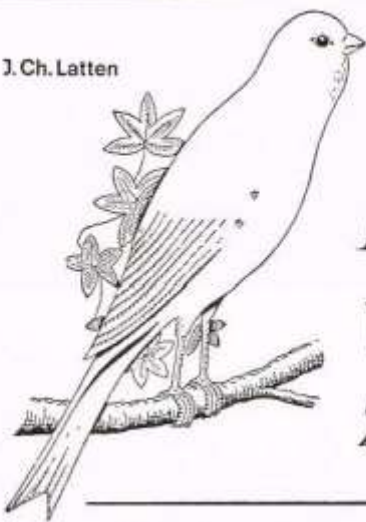


**Witte Krodde (*Thlaspi arvense*)**  
(Litho uit „Vogelfutterpflanzen“ – Gefiederte Welt).

Velen zullen dit onkruid, dat ook wel de naam penningkruid draagt, niet kennen. Toch is het vrij veel te vinden, vooral op akkers, maar ook in de wegbermen. De planten kunnen tot 50 cm hoog worden. Van juli tot oktober kunnen de zaden geoogst worden. Men kan de zaadkoppen in hun geheel in de voliére leggen, de vogels zoeken de zaden er dan zelf uit. Ook kan men de zaden drogen, zodat men 's winters nog iets extra's heeft voor de vogels.

De kneu, groenling en girlitz eten de zaden in de vrije natuur. In de voliére eten ook andere wildzangvogels het, maar niet alleen zij, ook kanaries en verschillende kleine exoten zullen het weten te waarderen.

J. Ch. Latten



2

## Het kweken van Harzer zangkanaries

Vervolg van pagina 203, nr. 5.

Nu we dus met gezonde vogels gaan kweken, wil ik toch nog iets schrijven over de behandeling der broedende poppen, tevens poppen met kleine of nog niet uitvliegende jongen.

De pop heeft het nest klaar en is broedrijp. De man heeft haar bevolgen en het eerste ei is gelegd. Wij kunnen nu twee dingen doen, of we rapen de eitjes uit en leggen een kunstteitje in het nest of we laten de eieren liggen en laten de pop direct haar gang gaan. Als wij de eieren uitrapen hebben wij het voordeel, dat de jongen gelijk uitkomen, wel moeten wij eraan denken, dat de eieren in droog zand en donker bewaard worden, tevens een paar maal per dag draaien een halve slag. Als de pop het derde of vierde ei gelegd heeft legt men de eieren 's avonds onder de pop en begint met tellen tot de dertiende dag, want een kanariepop broedt 13 dagen. Dus de pop begint op alle eieren tegelijk te broeden. Bij niet uitrapen hebben wij grote kans, dat de pop direct bij het eerste of tweede ei begint met broeden, dus ongelijk uitkomen van de jonge vogels. Komen de vogels gelijk uit dan groeien ze ook gelijk op. Er kan wel eens een achterblijver bij zijn. Komen de vogels ongelijk uit dus vandaag een of twee, morgen weer enz. dan hebben we zeer zeker achterblijvers en deze zijn dan in de meeste gevallen ten dode opgeschreven, doordat de grotere broers of zusjes steeds het voedsel voor hun neus weggapen. Wat nu te doen als een pop zit te broeden. Deze moet men rustig laten zitten. Niet iedere dag de pop van het nest jagen om te kijken of de eitjes er nog zijn. Wel kan men na de zesde dag kijken of de eieren bevrucht zijn. Hierbij gaan wij als volgt te werk. Wij gaan de vogels verzorgen, geven nieuw drinkwater en vers voer, doen dan net of wij vertrekken maken dus de deur van de broedkamer open en ook weer dicht, de poppen denken dat alles weer veilig is en gaan eten en drinken. Ter-

wij de poppen dit doen kunnen wij de eieren even nakijken. Dit mag ook niet te lang duren. Zijn op de dertiende dag de jongen nog niet uit, bedwing dan toch de nieuwgierigheid en blijf van het nest af, want het kan zijn dat de pop een dag langer broedt door allerlei omstandigheden, of wij hebben ons verteld wat ook mogelijk is. Tevens hoeven wij niet in het nest te kijken of er jonge vogels zijn, zodra dit het geval is zullen we dit wel merken aan een zacht piepen en de schalen van de eieren liggen in de zandlade van de broedkooi. Zo zien en horen wij dus dat er jonge vogels zijn zonder dat de pop op haar nest gestoord wordt. Want daar moeten wij nu uiterst voorzichtig mee zijn willen wij dat de pop de jongen goed voert en grootbrengt. De pop mag nu helemaal niet meer gestoord worden. Wel geven wij na 24 uur wat eivoer en een beetje groenvoer, zoals sla, vogelmuur, paardebloem, boerenkool en andijvie. We moeten wel zorgen dat het groenvoer droog is en niet nat of vochtig. Ook niet teveel groenvoer verstrekken, net voldoende wat de pop in 1 uur weggewerkt krijgt. Wij verstrekken per 24 uur nadat de jonge vogels uitgekomen zijn het eerste eivoer, omdat de jonge vogels de eerste 24 uur niets nodig hebben. Zien wij dat de pop de eerste dagen niet veel eivoer gebruikt maken wij ons geen zorgen. Want de jonge vogels hebben dan nog veel warmte nodig en nemen nog niet veel voedsel. Willen we weten hoeveel jonge vogels er in een nest zijn en of er geen dode jonge vogels in het nest liggen, gaan wij als volgt te werk. Wij geven eivoer en groenvoer, verwijderen ons even van de broedkamer en als we zien, dat de pop van het nest is, bij terugkomst in de broedkamer kunnen we dan even in het nest kijken. Even controleren, het nest op zijn plaats doen en weer verdwijnen, opdat de pop rustig de jongen kan voeren. Wij hebben nu ook te zorgen, dat er op de broedkamer absolute rust heerst, geen knutselkarweitjes zoals timmeren of schilderen. Ook geen vrienden of andere kwekers mee naar de broedkamer nemen. Zelfs niet als



er gezegd wordt heel even maar, want dat heel even kan heel lang duren. En dit alles verstoort de rust in de broedkamer en maakt de oudere vogels onrustig. Als dit enkele malen gebeurt lopen wij kans, dat de poppen de jongen niet meer voeren, omdat ze bang zijn van het nest te komen. Het eivoer moeten wij dagelijks vers geven, niet bijvullen, wat over is doen wij weg en geven weer vers eivoer. Dit eivoer kunnen wij zelf klaar maken van beschuit en hard gekookt ei. Wij kunnen het ook kopen. Er zijn verschillende soorten eivoer in de handel waaronder zeer goede. Zijn de vogels 7 of 8 dagen oud dan kunnen ze geringd worden. Dit doen wij bij voorkeur 's avonds. Zelf doe ik het ringen van de jonge vogels als volgt: Een vogel ring ik links, de ander rechts en leg ze dan met de geringde pootjes tegen elkaar, zodat de pop de ringen niet ziet. Want de pop gooit alles wat vreemd is het nest uit en het zou kunnen gebeuren, dat ze het ringetje van het pootje van de jonge vogel afschuift en wat nog erger is alsdat niet lukt gooit ze de jonge vogel met de ring het nest uit, wat ook bij niet tijdig opmerken dode jongen geeft, doordat ze geen warmte en eten meer krijgen. Als wij zien dat de pop de ontlasting niet meer van het nest verwijderd behoeven wij daar geen angst meer voor te hebben. Alvorens de jonge vogels te ringen wachtten wij ook totdat de pop het nest verlaten heeft. Dus nooit of te nimmer een pop van het nest verwijderen. Hebben wij nu goed voerende poppen dan groeien de jonge vogels voorspoedig op en tussen de 18de en 20e dag zullen de jonge vogels het nest verlaten. Hebben de jonge vogels het nest verlaten, dan maken wij het nest gelijk schoon, het nestkastje weer goed uitwassen en ontsmetten en zo spoedig mogelijk schoon nestmateriaal geven om kaal plukken van de jonge vogels door de pop te voorkomen. Zou de pop ondanks nestmateriaal toch de jonge vogels gaan plukken dan zetten wij de jonge vogels in een ander verblijf, doch zo dat de pop de jonge vogels kan blijven voeren door een afscheiding. Tevens zetten wij de jonge vogels een bakje eivoer en een bakje met geplet voer. Dit is om de jonge vogels in de kortst mogelijke tijd zelfstandig te maken.

Rest mij nog de bestrijding van de vogelluis. Want dit is vijand nummer 1 van onze vogels. Alvorens de poppen in de broedkooi te plaatsen spuiten wij de kooien goed met een insectenwerend middel, in de nestbakjes strooien wij wat poeder. Dit doen wij zo vaak als wij het nest vernieuwen. Aan de bestrijding van de vogelluis moeten wij danook veel aandacht besteden. Blijkt toch ondanks alle maatregelen dat de vogelluis in een nest met jonge vogels zit verwijderen wij dit nest direct en geven een nieuw luisvrij nest.

Tot slot nog in het kort: Absolute rust in de broedkamer. De poppen met rust laten, dus niet van het nest verwijderen tijdens het broeden of als ze jongen hebben. Alle aandacht besteden aan de bestrijding van de vogelluis.

Tot een volgende keer dan gaan wij weer wat verder om onze kweek goed te doen slagen.

## DE WATERRAL

Het plaatje dat bij dit artikelje hoort, zult u waarschijnlijk wel eens eerder hebben gezien. De vogel prijkt namelijk op de omslag van mijn boekje 'Vogelnesten en eieren' en daar is een goede reden voor. Wat de eieren en de jongen van deze vogel betreft - en daar gaat het boek immers over - zijn waterrallen een **zeer bijzonder slag vogels**, zoals u verderop wel zult bemerken.

Het lijkt me overbodig een volledig signalement te geven, daar de foto voor zichzelf spreekt. Wel wil ik even opmerken dat de vogel ongeveer 27 centimeter lang is en een lange rode snavel heeft. Ik attendeer op deze sneb omdat het een opvallend verschil is tussen een ral en het waterhoen en het porseleinhoentje, die een veel korter snaveltje hebben.

Waterrallen, die ook wel fuitjes, fluihoentjes, fluweel- en zijdehoentjes worden genoemd, leiden een erg verborgen leventje. Het is dan ook niet uitgesloten dat het aantal broedparen in ons land groter is dan doorgaans wordt aangenomen, eenvoudigweg omdat men ze 'over het hoofd ziet'. Maar op plaatsen waar ze voorkomen zijn ze wel te horen, want bepaald stil zijn ze beslist niet! Vooral in het voorjaar, zowel in de ochtenduren als tijdens de avondschemering kunnen ze behoorlijk te keer gaan. Nu eens gillen ze als speenvarkens, dan weer 'kreunen' ze op een manier dat men er medelijden mee zou krijgen of kwaken ze als kikkers, knorren ze als varkens, miauwen ze als katten en 'boeren' ze als iemand die teveel heeft gegeten. Ook laten ze wel eens snel herhaald 'biek-biek-biek-biek-biek' horen, althans iets wat er op lijkt. De rallen reageren op allerlei lawaai en men kan ze zelfs hun steunend 'kroe-ji', dat in toonhoogte enigszins afloopt, ontlokken door flink hard in de handen te klappen.

Het nest van een waterral is vrij lastig te vinden daar het doorgaans uitstekend is verborgen tussen de dichte moerasbegroeiing, hoewel het ook wel is ontdekt in de oevervegetatie van plassen, vaarten en niet eens zulke erg brede sloten. Maar dat zijn uitzonderingen, want in veel gevallen zijn de nestplaatsen dusdanig gekozen dat zij voor mensen vrijwel onbereikbaar zijn, althans zonder laarzen.



Soms zijn de nesten 'overkoepeld' zoals we dat ook wel zien bij waterhoentjes en meerkoeten; zij vlechten daartoe over de biezen wieg een kap van omgebogen en geknakte toppen van stengels, die er omheen groeien.

De zes tot twaalf eieren zijn nu eens wit, dan weer crème en soms heel licht bruin met rode vlekjes en stipjes, die het dichtst bijeen staan aan de stompe pool. Het broeden vergt circa drie weken en geschiedt zowel door het mannetje als het vrouwtje. Als zij elkaar aflossen dan gaat dit gepaard met een zacht 'smoezen', maar wat ze elkaar te vertellen hebben zal voor ons wel altijd een raadsel blijven. Zodra de vogel zich te broeden zet begint hij onmiddellijk met het om en over zich trekken van de rond hem groeiende planten, zodat hij van buiten af vrijwel onzichtbaar is. Wordt nu die vegetatie geheel of gedeeltelijk verwijderd, dan maken de vogels zo snel ze maar kunnen op een andere plaats in de nabijheid een nestkuiltje en rollen en dragen de eieren erin met gebruikmaking van snavel en poten. Zodra dit is geschied begint onmiddellijk opnieuw het camoufleren.



Foto: Cees Scholtz

Niet altijd komen uit alle gelegde eieren jonge ralletjes te voorschijn. Dikwijls gebeurt het namelijk dat, nadat een aantal jongen ter wereld is, de broedende vogel het welletjes vindt en de resterende eieren over de nestrand kiepert of ze met de lange sneb doorboort. Het is niet duidelijk waarom dit gebeurt, maar er is geopperd dat de oude vogels op een gegeven moment niet meer 'aankunnen' dan zus en zoveel of dat het uitkomen te lang duurt naar de zin van pa of ma. Dit blijven natuurlijk theorieën, maar als men de verhalen leest van degenen, die deze rietvogels uit en te na hebben bestudeerd, is men geneigd een en ander te accepteren. De kindertjes zijn namelijk - wat wij zouden noemen - lastig, érg lastig zelfs, want vrijwel direct na de geboorte beginnen ze reeds aanstalten te maken over de nestrand te duiken, iets waarmee de oude vogels het bepaald oneens zijn! Het jong wordt

verre van zachtzinnig vastgepakt bij kop, hals of vlerkje en werkelijk in het nest teruggesmeten! Even later tuimelt er echter alweer een jong, dat op ontdekkingstocht wil gaan overboord, waarop de geschiedenis zich herhaalt. Begrijpt u nu waarom ik schreef, dat deze rallen behoren tot een 'bijzonder slag vogels'?

Evenals de u welbekende 'rietkipjes' wippen ook de waterrallen zwemmend en lopend met hun staart, zodat de witachtige onderzijde duidelijk opflitst. Maar men krijgt ze bij lange na niet zo dikwijls te zien als de waterhoentjes! Zij maken zich graag sluipend door de begroeiing 'uit de voeten' en bij dreigend gevaar willen ze zelfs wel eens duiken! Vliegen ziet men ze zelden, maar krijgt men er eentje in het vizier, die zich door de lucht voortbeweegt, dan vallen de ronde wieken op en ziet men dat de poten als het ware onder het lichaam bengelen.

De grootste kans om zo'n ral te zien te krijgen is in het voor- en najaar, want dan trekken vrij veel van die vogels door. Bent u dan in het veld, waag er eens een oogje aan.



„Om nog even op het voedsel terug te komen: bij het nasuffelen van allerlei lectuur, kwam ik tot de ontdekking dat een waterral beslist niet 'van vreemde smetten vrij' is. In 'The Birds of the British Isles' wordt melding gemaakt van het doden en consumeren van diverse vogeltjes door een ral, maar ook 'De Pieper' (Vogelwerkgroep Noordhollands Noorderkwartier) schrijft er over. Ik laat N. Klumper-Eelman even aan het woord en zij deelt onder meer mee: „Inderdaad heb ik nu gezien, dat hij (ral) een ringmus ving (en later een vink), en deze in het water verdrong, waarna de mus uit elkaar getrokken en gedeeltelijk gegeten werd. Of de waterral de mus bewust verdrong weet ik niet. Als hij een worm vond, ging hij er ook mee naar het water. Het zal misschien zijn eetgewoonte zijn“. En verder: „Het verraderlijke van deze rover is, dat hij het ene moment rustig tussen de niets vermoedende mussen en lijsters loopt, terwijl hij hen een ogenblik later probeert te vangen.“ Persoonlijk heb ik hiervan reeds melding gemaakt in 'De Nederlandse Jager' van 20 september 1968 naar aanleiding van een artikeltje in 'British Birds', maar aangezien een en ander nu ook binnen onze grenzen definitief is waargenomen, dacht ik er goed aan te doen dit ook te vermelden in ons lijfblad.”

M. de Jong

Wissel

De



## De Barraband Parkiet

W. J. H. Verstraeten

Foto: P. Ramaekers

Deze parkiet is in 1826 voor het eerst ontdekt in Nieuw Zuid Wales en de Princes van Wales is 36 jaar later ontdekt door een expeditie die door centraal Australië trok. In de daar tussen liggende jaren had men de Bergparkiet ook reeds meerdere malen waargenomen. Bovenvermelde 3 parkieten behoren tot het geslacht *Polytelis* die zeer lange en smalle staarten hebben.

Ze worden beschreven als zeer goede kweekvogels waarvan de Princes van Wales het moeilijkst haar jongen zou grootbrengen. Mijn ervaringen met deze drie soorten is juist omgekeerd. Ik heb met de Princes de minste last, alhoewel het ook niet altijd vanzelf gaat. Ze laten hun jongen ook wel eens in de steek en ze maken ook dikwijls hun eieren stuk, maar welke grote parkiet doet dit niet. De grootste eiervernielers zijn bij mij de Pennant; en de Pracht Rosella's maken zich hieraan ook wel eens schuldig. Dit kan natuurlijk erg variëren. De ene kweker heeft natuurlijk meer geluk dan de ander. Als men eenmaal in het bezit is van meerdere goede kweekparen lukt het natuurlijk gemakkelijker. Maar er gaan vele jaren voorbij eer men zover is. Men moet heel wat geduld en doorzettingsvermogen bezitten om van de geldelijke offers maar niet te spreken. Daarom verwonderd het mij steeds weer, hoe sommige beginners en ook liefhebbers die reeds meerdere jaren vogels houden, menen, dat het bij mij vanzelf gaat. Ze moesten eens weten wat wij hebben moeten doen om aan enkele stellen Australische parkieten te komen. Alleen om enkele paartjes Turquoise te bemachtigen, (dit woord is volkomen juist, al klinkt het u op dit ogenblik misschien vreemd in de oren, nu er overal Turquoise's te koop worden aangeboden) heb ik 2500 kilometer moeten reizen. Ik heb er 500 tot 600 gulden per paar voor betaald. Nu worden deze vogels thuis bezorgd voor nog geen honderd gulden per paar. En dan krijgt men de beste uit de beste terwijl wij ons 8 jaar geleden tevreden moesten stellen met die vogels, waaruit de eigenaar de goede had uitgezocht voor hem zelf. Ik zelf heb dus met de Barraband niet veel geluk gehad en ik heb er ook nog geen jongen mee gekweekt. Vorig jaar legde één paar 6 onbevuchte eieren en het andere paar deed niets. Mijn eerste paar kocht ik zes of zeven jaar geleden en het tweede paar een jaar later. In die tijd is mij 3 maal een man Barraband doodgegaan. Ook hebben deze vogels nogal eens last van verlammingen aan hun poten.

Ik had dit meerdere malen gelezen, doch ik nam dit met een korreltje zout. Nu weet ik uit ervaring dat dit op waarheid berust. Ik heb er ook een pop bij die de tenen van beide poten verlamd heeft. Vorig jaar viel in een van mijn volières een broedblok naar bene-



den die juist terecht kwam op een stok waarop deze Barrabandpop zat te slapen. Vanaf die tijd vertonen de tenen van beide poten verlammingverschijnselen. Bij andere kwekers heb ik ook enkele Barrabandpoppen met verlammingverschijnselen gezien. Dit heb ik bij de andere grote parkieten nog nooit waargenomen. Toch leggen zulke poppen nog bevruchte eieren en ze brengen ook hun jongen groot. Ik heb dit zelf gezien bij een bevriende kweker in België.

Nu moet u om bovenvermelde feiten deze mooie vogels niet uit uw volières bannen. Ik zou ze beslist niet willen missen en ik hoop er dit jaar jongen mee te kweken, hetgeen diverse andere liefhebbers reeds meerdere malen is gelukt.

In het februari-nummer van „Onze Vogels“ is in mijn artikel een drukfout geslopen. Ik begon dat artikel met de woorden: „Is het reeds zover dat men de dure Australische Parkieten op kontrakt moet kopen.“ In dat nummer stond echter: „Het is reeds zover dat men enz.“ Dat is nogal een verschil. Ik heb het in de vragende vorm gesteld en het werd in de bevestigende vorm weergegeven. Het betreffende artikel werd door mij in het voorjaar van 1967 geschreven. Dus twee jaar geleden. In die twee jaar is er echter zoveel veranderd, (nu is het aanbod veel groter dan de vraag, hetgeen toen omgekeerd was) dat deze mensen nu wel uit een ander vaatje zullen gaan tappen en de beginnende liefhebbers met raad en daad willen bijstaan.



## Witvleugel- of Troepiaal

Ussel

De Familie Icteridae omvat 34 geslachten met ruim 90 soorten van vogels, die wel heel erg van elkaar verschillen, zodat men ze stellig naar het uiterlijk niet samen zou voegen. De Troepialen zelf vertonen veel overeenkomst met de Spreeuwen, voornamelijk in hun gedragingen, en met de Wielewalen in kleurpatroon en het zal dan ook wel geen verbazing wekken, dat ze in Amerika, waar ze vrijwel alleen voorkomen, „Orioles” genoemd worden. We moeten ze eigenlijk beschouwen als de replacanten van de Spreeuwen in Amerika.

Het geslacht *Icterus* telt ca. 30 soorten. De voorname kenmerken van deze vogels zijn de slanke, meestal rechte en zeer spitse snavels, middelmatig lange vleugels, die in lengte de staart evenaren, sterk gebogen nagels aan de stevige poten en een zwart met oranje of geel verenkleed. De onbekendheid met de talrijke soorten heeft ertoe geleid dat tal van afbeeldingen in boeken voorzien zijn van onjuiste namen, terwijl ook in de aanbiedingslijsten van vogelimporteurs namen voorkomen, die gefabriceerd zijn om de hoofdkenmerken van bepaalde vogels aan te geven. Laat men dan zo'n vogel komen, dan begint de eigenlijke determinatie pas goed.

De naam Oranje Troepiaal wordt vaak voor de hier en op omslag afgebeelde vogel gebruikt, maar dat is dan ten onrechte, want met die naam wordt de vogel uit het noorden van Zuid-Amerika tot in Paraguay, *Icterus jamaicaii* verantwoord benaamd. Als U de afbeeldingen in Thieme's Vogelboek op de plaat tegenover pagina 103 vergelijkt met de zwart-witte en de kleurenfoto uit het deeltje Grote Insekten- en Vruchtenetende Tropische Vogels van v. d. Mark op de bladzijden 47 en 49, zult U ontdekken dat we hier met dezelfde vogel te doen hebben, zij het dat er een zeer groot verschil in de oranje kleur bestaat. Hier komen we trouwens op een punt, dat voor de volièrehouders van groot belang is; Troepialen behouden hun oranje kleur bijzonder slecht en men zal moeten gaan experimenteren met verschillende kleurvoerders. Alleen als men in een laboratoriumonderzoek de kleurstoffen in de veren

heeft laten vaststellen kan men met zekerheid bepaalde middelen toepassen.

Voor de hier afgebeelde vogel, die afkomstig is van Curaçao, Aruba, Porto Rico, St. Thomas, Venezuela en hier en daar op Trinidad, zou de eerste hierboven vermelde naam eigenlijk de enig goede zijn. Het meest opvallende kenmerk wordt namelijk door de witte tekening op de zwarte vleugels gevormd. In Amerika heet hij Common Troupial of Troupial, in het Duits Weissflügeltrupial of Trupial. De in het boekje van v. d. Mark afgebeelde vogels

Door: A. Rutgers

zijn dus Oranje Troepialen, *Icterus jamaicaii* in een zeer opgebleekt verenkleed.

Witvleugel-Troepialen leven in matig droge streken en komen slechts zelden in mangrovewouden voor en ontbreken geheel in met acacia- en cactusbossen bedekte woestijnachtige streken. Ze voeden zich in hoofdzaak met allerlei vruchten, o.a. die van Opuntia-cactussen en voorts met insecten, waarbij kevers de hoofdschotel vormen.

De zeer levendige vogels laten de hele dag door hun melodieuze roep horen, die sterk aan hun naam herinnert en klinkt als „troe - pie - oeee”, maar daarnaast laten ze nog tal van andere heldere fluittonen horen.

Op de kleurenfoto zijn nog enkele kenmerken bijzonder goed te zien, waar ik even Uw aandacht op wil vestigen: t.w. de grijsblauwe vlek aan de basis van de ondersnavel, die door de flits duidelijk naar

De,



# Troepiaal, *Ictera icterus* (Linnaeus)

Ussel

voren komt en de naakte huidpartij rondom het gele oog. Als men let op de zwarte kop, nek en hals, die a.h.w. een kapoets vormen, is verwisseling met een andere Troepiaal bijna onmogelijk.

Over het verblijf in een kooi of voliëre is betrekkelijk weinig bekend. In de landen van herkomst worden de vogels veel in kooien gehouden. Jonge, met de hand grootgebrachte exemplaren worden zeer tam en kunnen zelfs vrij rondvliegend bij huis worden gehouden, net als bij ons een Kautje. Ze nemen met allerlei voedingsstoffen genoegen, zijn verzot op bessen, zowel in verse als in gedroogde toestand, eten echter ook allerlei andere stukjes vruchten, die door universeelvoer zijn gemengd.

In tal van dierentuinen, die over grote, open binnen-voliëres beschikken worden enkele exemplaren gehouden.

In een grote ruimte leven ze verdraagzaam met grotere vogels en spreuwensoorten, maar hierbij moet men er aandacht aan besteden dat de spreuwen geen oranje- of geel en zwart verenkleeft hebben met een sterk overeenkomstig patroon, want net als zovele andere vogels worden ze dan agressief tegen de vogels, die enigszins op hen lijken.

Behalve universeelvoer en vruchten, eten ze graag meelwormen en ander levend voedsel en hiermee kan men ze snel handtam maken. Rozijnen en krenten kunnen ook goed als lokmiddel dienen. Behalve water drinken ze ook graag van een nectarmengsel.

De engelse naam Oriole is misleidend, omdat die naam voor vogels van de Familie Oriolidae wordt gebruikt, waarmee geen enkele verwantschap bestaat. Het woord is afgeleid van het latijnse woord **aureolus** = goudgeel en ook de geslachtsnaam „**icterus**“ betekent geel en is afgeleid van het Griekse **ikteros**.

Troepialen bouwen hoog in bomen en meestal aan het uiteinde van een tak een diep, beursvormig nest van dunne twijgen, bladeren en halmen. De Witvleugel-Troepialen leggen 2 paarswitte eitjes, die overdekt zijn met onregelmatige, donkere vlekken

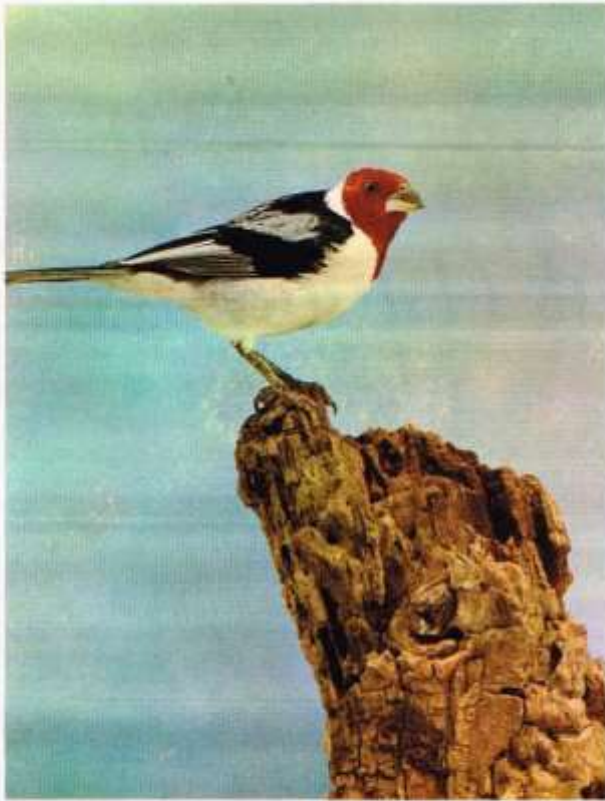
en streepjes. Broedresultaten zijn er in een voliëre nog nimmer behaald, wat o.m. samenhangt met het feit dat de vogels moeilijk te seksen zijn.

Ze worden slechts zelden geïmporteerd. Desalniettemin zijn het aanbevelenswaardige kooivogels voor beginnende liefhebbers, daar ze makkelijk in goede conditie te houden zijn en een goede verzorging beantwoorden met afhankelijkheid en levenslust. Sommige exemplaren leren melodieuze nafluiten en worden zeer vertrouwelijk. Ze baden graag en uitbundig.

Men heeft wel broedresultaten gehad van andere Troepialen; zo kwam er een kruising tot stand van de **Bullock's Troepiaal, Icterus bullockii** en de **Baltimore Troepiaal, Icterus galbula**. Beide soorten komen zomers in de Verenigde Staten voor, waar ze met hun fleurige kleuren de bossen opvrolijken. Ze broeden in aangrenzende gebieden en in streken die elkaar overlappen worden in het wild ook veel bastaarden aangetroffen. Merkwaardig is dat de partners van vogels, die in gematigde streken voorkomen een sterk uiteenlopend verenkleeft hebben; het mannetje krijgt in de nazomer hetzelfde olijkleurig geel met bruine pakje van het wijfje; bij de tropische soorten zijn de partners even fel van kleur. In het boek *Vogels der Wereld* van Hans Hvas heeft de Familie de foutieve naam „Buidel-spreuwen“ gekregen in plaats van „Buidelnest-spreuwen“, vermoedelijk dank zij een verkeerde vertaling van de Engelse naam „Hangnest“.



De /



A. Rutgers

## De Dominikaan- Kardinaal

*Paroaria dominicana* (L.)

De vraag bereikte me een tekst te schrijven bij het plaatje van de Mantel-Kardinaal en omdat ik aanvankelijk het plaatje niet bij de hand had, raadpleegde ik mijn notities en vond dat ik een paartje in mijn volières had in 1961-1962. Deze vogels leefden vreedzaam met Amerikaanse Kleurvinken, Japanse Nachtegaals en zelfs met kleine Australische vinken samen, maar gingen niet tot broeden over, maar dit laatste was ook wel begrijpelijk, want de als paartje gekochte vogels, ontpopten zich later duidelijk als twee mannen. Het waren zeer jonge vogels, toen ik ze in mijn bezit kreeg en het rood van de kop was geelachtig bruin en ook de bovenpartij vertoonde veel bruin in het grijs. Bij de ene vogel was de keelvlak kleiner en die werd dus voor een pop aangezien. Toen beide vogels geheel op kleur waren, waren de keelvlakken zwart en vrijwel even groot. Tegen de avond en 's nachts lieten beide vogels een trillende fluittoon horen, die met vogelzang weinig te maken had. Ze waren erg op warmte gesteld en zochten in het nachtverblijf een plaats op dicht bij de Elsteinlamp, die ik van de herfst tot in de voorzomer laat branden. De opvallende kenmerken van Mantelkardinalen zijn de donkergrijs-zwarte bovendelen, een smalle witte nekbands, die naar de witte onderdelen overloopt, de rode kop en kin en de gele snavel.

Bij de ontvangst van het plaatje vond ik geen van deze kenmerken terug en er bestaat dan ook geen

twijfel aan, dat we hier te maken hebben met de Dominikaankardinaal, afkomstig uit Brazilië en een vrij regelmatig geziene gast in de vogelhandel.

De Dominikaan-kardinaal heet in het engels Pope Cardinal, een naam die ontleend is aan de kleuren en het patroon van zijn verenkleed. De bovendelen zijn asgrijs, en zijn op de kleurenplaat wat erg donker uitgevallen, terwijl ook zelden de witte nekbands zo vrij van zwart is. De snavel is tweekleurig, de bovensnavel is feigrijs, de ondersnavel witachtig hoornkleurig en de poten zijn vleeskleurig bruin. Er is geen echte kúf, maar de vogel kan zijn bovenkopveren toch enigszins oprichten en dan is te zien dat ze wat langer zijn dan de rest. Er bestaat een nauwe verwantschap met de eveneens uit Brazilië, maar tevens uit Bolivië en Argentinië afkomstige Roodkuif-kardinaal, *Paroaria coronata*, die zeer regelmatig in de vogelhandel verkrijgbaar is en in schoonheid de Dominikaan nog overtreft.

Er zijn diverse maal kruisingen tussen beide soorten voorgekomen, maar het is niet bekend of de bastaarden onderling gekruist kunnen worden.

Over het algemeen worden Kardinalen voor de schoonheid van hun verenkleed gehouden en in een bont gezelschap van zang- en kleurvogels vallen ze dan ook altijd zeer gunstig op, waarbij vooral hun grote verdraagzaamheid tegenover kleinere vogels ze in de gunst doet stijgen.

Ze zijn op een gevarieerd zaadmenu ingesteld,



maar eten hoofdzakelijk witzaad en daarnaast universeel voer, vruchten en meelwormen. Verder zijn ze de hele dag in de weer de insecten, die in de volière binnen dringen te vangen en op te peuzelen. De Mantelkardinalen zijn beslist meer op levend voer aangewezen dan de beide andere. De wetenschappelijke naam luidt **Paroaria capitata**. Ze werden in 1873 voor het eerst in Engeland ingevoerd en het bleek dat ze minder sterk waren dan de Roodkuif- en Dominikaan. Kardinaal en 's winters in een verwarmd verblijf moesten worden ondergebracht. Het duurde geruime tijd voordat er broedresultaten werden behaald. Zoals ik al schreef is dit in de eerste plaats het gevolg van het feit dat het zo moeilijk is een paartje samen te stellen, vooral als er maar weinig keus bij de importeur is. Heeft men een groot aantal vogels bij elkaar, dan kan men met enige zekerheid de pop wel herkennen aan de kleinere zwarte keelvlak en de wat mattere verdere kleuren. Als men ze naast de Dominikaan-Kardinaal ziet, valt het kleinere formaat (ca. 16 cm l.p.v. 18 cm) op en de veel slankere gestalte. Neunzig (in Fremdländische Stubenvögel) schreef dat de Mantelkardinaal zeer kieskeurig in zijn voedselkeus was en dat hij alleen zachtvoer at, zodra dit geboden werd en zich uitsluitend met meelwormen en insecten voedde, zodra deze beschikbaar waren en dat hij dan meestal dood ging binnen een jaar. Toen werden deze vogels hoofdzakelijk als kooivogel gehouden en tegenwoordig is de volière het verblijf en zijn alleen daardoor de levensomstandigheden al totaal veranderd. Mij zijn gevallen bekend dat de Mantelkardinaal jaar in jaar uit in goede conditie blijft, overdag in de volière, 's nachts in een verwarmd nachthok. Broedresultaten werden ook in Onze Vogels (1961) al vermeld. Hierbij moet ik aantekenen dat het met de verdraagzaamheid gedaan is, zodra met broeden wordt begonnen. Bij de meeste vogels verandert dan als het ware de gehele aard. In een dichte struik of den wordt het komvormige nest gebouwd van dunne takjes en grashalmen. De broedtijd bedraagt 13-14 dagen. De 4-5 eitjes zijn bruin met zwarte stippen. Beide vogels broeden afwisselend, maar het vrouwtje het langst, waarbij ze zo nu en dan door de man gevoerd wordt. In de broedtijd wordt de belangstelling voor levend voedsel veel groter en behalve meelwormen, moet dan ook gezorgd worden voor verse mierenieren en maden. Hiervan worden enorme hoeveelheden verwerkt en het grootbrengen van dergelijke vogels kan dan ook een kostbaar karwei worden, als men er zelf niet voor gezorgd heeft een meelwormenkweek op te zetten. Veel makkelijker is het om uit vlees of vis

maden te kweken; het is alleen niet zo'n smakelijk karwei en men moet de kwekerij een beetje uit de buurt van het huis zetten. Als men onder het vlees of de vis een bakje met droog zand of zaagsel plaatst, vallen de maden daarin en reinigen ze zich zelf. Staat de volière een eind van het huis af, dan kan men bovenop het gaas de madenbron aanbrenge.

De jonge Mantel-Kardinalen vliegen na ca. drie weken uit en zijn vrijwel helemaal bruin van kleur, lichtbruin op de kop en keel, donkerder op de bovendelen en witachtig op de onderdelen.

Een paar weken daarna zorgen de jongen al voor zichzelf en beginnen ze ook al zaden te eten. Na de eerste rui beginnen ze op kleur te komen.

De Dominikaan-Kardinaal laat een vrij eentonige fluittoon horen en is iets onrustiger in de volière dan de Mantel-Kardinaal, die stellig de vreedzaamste van alle Kardinalen is. Zolang er van broeden geen sprake is, kan men een paartje gerust met evengrothe of zelfs kleinere vogels samenhouden, maar zodra de paartijd aanbreekt begint de man te jagen en dan is het hoogste tijd de vogels de volière voor zich alleen te geven. Het broedverloop is gelijk aan het hiervoor geschilderde, behalve dat de vogels ook nog zaden en universeelvoer blijven eten en zich dus niet geheel op levend voer omstellen.

De zang van deze Kardinalen heeft maar weinig te betekenen en is in geen enkel opzicht te vergelijken met die van de Rode Kardinaal.

Volièrebezitters, die het er om te doen is, een gezelschap bijeen te brengen van vogels, die opvallen door hun kleurenpracht, kunnen geen betere keus doen dan een van de hiervoor beschreven vogels aan te schaffen. Bij een goede verzorging blijven ze 5-10 jaar in leven.



# Belangstelling

Meer dan dat het geval is bij de meeste andere soorten van verenigingen is onze liefhebberij primair een activiteit, die zich afspeelt bij ons thuis en op ons persoonlijk terrein. Dat betekent, dat onze liefhebberij het middelpunt is van onze eigen wereld en dat wij die bedrijven zoals we dat zelf willen, zulks op een wijze die ons de meeste voldoening schenkt.

De vogelliefhebbers kennen geen centrale of centraliseerde vorm van uitoefening van de liefhebberij.

In sportverenigingen, culturele verenigingen en zoveel andere vormen van verenigingsleven wordt uitsluitend of overwegend in verenigingsverband de op het doel der vereniging gerichte activiteit bedreven. In deze vorm kan het gaan om uitoefening in groepsverband (teamsport), zoals bij voetbal, korfbal e.d. Het kan ook zijn een inzet voor persoonlijke prestaties zoals bij dammen, schaatsen, wielrennen enz., waarbij ook weer groepsbinding mogelijk is.

In de vogelliefhebberij is de vorm van groepsbinding niet aanwezig als we uitgaan van het standpunt, dat de volière met vogels het voorwerp onzer liefhebberij is.

De binding in verenigingsverband heeft voor ons niet hetzelfde karakter als die van de actief recreatieve verenigingen.

De verenigingen van vogelliefhebbers zijn een overkoepelend orgaan voor liefhebbers. Zij vormen de band die mensen met eenzelfde hobby verenigt. In onze verenigingen gaat het er niet in de eerste plaats om in verenigingsverband actief te zijn, maar om in dat verband te leren en geïnformeerd te worden.

Dit uitgangspunt maakt het noodzakelijk de bijzondere aspecten daarvan te bezien en ook begrip te hebben voor de consequenties daarvan.

Het is geen toeval, dat juist tegen het einde van een jaar de belangstelling een onderwerp van nadere beschouwing is. Tegen deze tijd is het verenigingsleven centraal gericht op de vogeltentoonstellingen en daarbij wordt een brok verenigingswerk verricht, dat nog het meest vergelijkbaar is met dat van de actief recreatieve verenigingen.

Bij die gelegenheden is de belangstelling, hetzij van de leden, hetzij van het publiek, meestal een onderwerp, dat geen aanleiding geeft tot vergaande bevrediging.

Het zou onjuist zijn de belangstelling voor onze liefhebberij in het algemeen te meten naar de werkzaamheid, die gericht is op slechts een onderdeel van het terrein, dat onze liefhebberij bestrijkt.

„Belangstelling” is een begrip, dat is gebaseerd op persoonlijke instelling, persoonlijke voorkeur en op de betekenis van het onderwerp waarop die belangstelling zich richt.

In ons verenigingsverband dienen zowel de belangstelling van de leden voor hun eigen liefhebberij als de belangstelling van het publiek voor de verenigingsactiviteit te worden beoordeeld naar de omstandigheden.

In principe is elk lid, dat zich met zorg en interesse wijdt aan wat wij „Vogelliefhebberij” noemen, een goed lid. Zijn belangstelling gaat uit naar datgene wat de doelstelling is van onze Bond. Welk gedeelte van dit terrein hij actief wil betreden is een persoonlijke aangelegenheid.

Of een goed lid ook een actief verenigingslid is, wordt beheerst door bijkomende factoren. Zij, die regelmatige bezoekers zijn van verenigingsavonden, medewerkers zijn aan tentoonstellingen of op andere wijze in verenigingsverband actief optreden, worden zo gemakkelijk aangemerkt als de „betere” leden. In feite strekt hun belangstelling zich alleen verder uit op het gebied van de verenigingsbinding en gaat het meer om verdergaande organieke daadkracht dan om een ander begrip omtrent „liefhebberij”. Niet iedereen kan of wil zich op dezelfde wijze geven voor datgene wat in verenigingsverband onmisbaar is, maar niet principieel bepalend is voor onze liefhebberij en de belangstelling daarvoor.

De belangstelling van leden voor een voetbalclub wordt gemeten naar de omvang van de opkomst op trainingsavonden, naar de inzet voor de wedstrijd en naar het behaalde resultaat. Het zijn maatstaven die worden aangelegd voor waarneembare feiten.

Bij onze verenigingen is dat niet het geval. Het totaal aan belangstelling van de leden is de totaliteit van alle zorg, toewijding en interesse, aan de dag gelegd in al die richtingen waarin de vogel of het vogelleven een rol spelen en dat is moeilijk in een norm aan te geven.

In de omvang van het houden van vogels kunnen we een aanknopingspunt vinden voor het bestaan van die belangstelling en ook wel enigszins voor de betekenis daarvan.

De statuten van de Nederlandse Bond van Vogelliefhebbers vermelden onder meer als doel van de Bond: de bevordering van de vogelteelt, de vogelkennis, de vogelstand en de vogelliefhebberij, in de ruimste zin van het woord.

Ussel

De



Als we deze doelstelling op de voet volgen, blijkt daaruit, dat de **plaats van handelen** overwegend is gelegen buiten een verenigingssterrein. De vogel- teelt speelt zich af in de natuur of in ons eigen daar- voor vervangend domein. De vogelstand is bij uit- stek een aangelegenheid van de vrije natuur en al- leen in die uitzonderingsgevallen, waarin het gaat om de instandhouding van met uitsterven bedreig- de vogelsoorten, speelt het ingrijpen van de mens een rol. De vogelkennis is een onderwerp, waarbij het verenigingsleven een zeer nuttige bijdrage kan leveren.

Het behoeft weinig betoog, dat het deze doelstel- lingen zijn, die aanleiding geven tot ruime differen- tiatie in datgene wat we „belangstelling” noemen en dat die verscheidenheid nog groter is als we het bezien vanuit de individuele posities.

Vele vormen van belangstelling zijn niet of worden niet in verenigingsverband overkoepeld en blijven behoren tot particuliere belangstelling of particulier initiatief. Tezamen vormen zij toch dat geheel, dat is aan te duiden met „interesse” voor het vogelleven. Bezien tegen deze achtergrond mag gesteld wor- den, dat er veel persoonlijke belangstelling is voor alles wat met de vogels verband houdt en daartoe heeft het verenigingsleven in ruime mate zijn steentje bijgedragen.

Voor de wijze waarop de moderne publiciteitsme- dia hebben meegewerkt aan de verruiming van de individuele belangstelling mogen we slechts dank- baar zijn. Een prettig voorbeeld is de op de televisie steeds terugkerende aansporing om de vogels bij vorst van eten en drinken te voorzien. Dat is een vorm van opwekking van belangstelling bij oud en jong die begrepen wordt en ook wordt uitgevoerd. Massa-communicatiemiddelen hebben het vermo- gen - mits goed gebracht - de mensen thuis te „pak- ken” en weinig andere middelen zijn in staat op doeltreffender wijze aandacht op te eisen.

Is tot zover stilgestaan bij de individuele belang- stelling, met daarbij het zwaartepunt op de visie vanuit het verenigingsleven, dan mag ook niet wor- den voorbijgegaan aan de belangstelling die uit- gaat van of wordt getoond door het publiek als massa.

In de loop van het verenigingsjaar merkt het publiek weinig van de gewone verenigingsactiviteiten. Het publiek wordt in ieder geval niet regelmatig betrok- ken bij de uitoefening van de verenigingswerk- zaamheden zoals bij de sport en daardoor missen we de directe binding.

Het is deze binding, die het publiek regelmatig te- rugbrengt tot het waarnemen van wat in vereni- gingsverband aan de orde is en ook de mogelijk- heid biedt tot het uitspreken van een oordeel, met of zonder kritiek. Op deze wijze wordt belangstel- ling „gekweekt”.

Eénmalige of althans niet regelmatige confrontatie met verenigingswerk mist deze opbouw en dat heeft gevolgen. Deze gevolgen zijn er inderdaad en het zou onverantwoord zijn daar blind voor te zijn.

Hier komt aan de orde de publieke belangstelling zoals die voor tentoonstellingen wordt getoond.

De leden der verenigingen die deelnemen aan de jaarlijkse vogeltentoonstellingen zien dit evene- ment groeien en beleven de tentoonstelling als de climax van het verenigingsjaar. Bij dat „rijpingspro- ces” past een groot vertrouwen in de belangstelling van derden. De ervaring leert, dat in deze verwach- tingen kortsluiting niet is uitgesloten.

Voor het publiek is een tentoonstelling slechts een moment. Het neemt kennis van de dagen waarop deze is geopend. Op de wijze waarop dit plaatse- lijk wordt geregeld, wordt tevoren aandacht ge- vraagd. Is de tentoonstelling eenmaal geopend, dan moet blijken of ook belangstelling wordt ge- toond. In dit opzicht is ergeen reden voor overdre- ven optimisme.

In de tijd waarin onze liefhebberij is opgebloeid hebben ook andere recreatieve bezigheden een belangrijk graantje meegepikt. Belangstelling van derden - en dus buitenstaanders - staat lang niet al- tijd in evenredige verhouding tot de uitbreiding van de omvang van een liefhebberij. Dat zien we duide- lijk bij bepaalde takken van sport die veel belang- stelling trekken en andere takken met een groot aantal beoefenaars die nauwelijks publiek zien. Desondanks kunnen ze niet worden gemist.

Zo is het ook met de vogeltentoonstellingen. Zij moeten allereerst worden gezien als een bindings- element voor de leden en wat daarbij komt aan pu- blieke belangstelling is meegenomen. Organisato- ren zien natuurlijk liever dat gunstige factoren sa- mengaan, maar zij zullen open oog moeten hebben voor de realiteit, anders zullen de teleurstellingen domineren en daar is geen behoefte aan.

Als we prijs stellen op belangstelling van het pu- bliek in ruimere omvang, zal het publiek iets gebou- den moeten worden, wat collectieve belangstelling opwekt.

In het verleden is dit aspect niet onopgemerkt ge- bleven. In de gevallen waarin openbare volières zijn gesticht of waarbij is overgegaan tot inrichting van vitrines e.d. in gebouwen als bejaardentehui- zen e.d., is inderdaad met succes ruimere belang- stelling verkregen. Het is niet nodig, dat datgene wat we naar buiten ondernemen, direct leidt tot een vorm van belangstelling die zich uit in ledenwinst of nieuwe vogelhouders. De werkzaamheden die worden verricht op het terrein, dat we het onze wil- len noemen, raken ook ons ideaal en daar zullen we, mede op grond van onze statuten, iets voor over moeten hebben.

Vast staat, dat publieke belangstelling stimulerend werkt.

Daarom zullen we bereid moeten zijn die belang- stelling op te wekken waar die niet aanwezig is of te vergroten waar die onvoldoende is.

De Bond, het bondswerk, het verenigingswerk en de individuele activiteiten zullen in deze gezamen- lijk het paard moeten vormen dat vóór de wagen is gespannen.





## DE FUUT

Tot de Nederlandse vogelwereld worden vijf soorten futen gerekend, namelijk de **dodaars**, ons kleinste fuutje een vrij talrijke broedvogel, de **roodhalsfuut**, een onregelmatige broedvogel en wintergast, de **geoorde fuut**, een zeer schaarse tot schaarse broedvogel, de **kuifduiker**, een wintergast en dan tenslotte de prachtige **fuut**, waar dit verhaal over gaat.

*„... bespiedde een futeman, die een vrouwtje het hof maakte. Uit de satijnen borst rees de slanke hals, een stengel waarop de kleurige kop wiegelde als een exotische bloem. De glanzend zwarte kuif wees schuin omhoog, de vosbruine halskraag beelde, rode ogen fonkelden. Lieflijk grommend zwom hij in extase naar haar toe.*

*Borst aan borst, zuiver sneeuw, lagen beide tegen elkaar, gespannen met wiegelende koppen. Dan haakten de dolksnavels ineen, kringelden de lenige halzen om elkaar. Minnespel ...”.*

Zo beschrijft Evert Zandstra in „De Vogelvriend“ het begin van een balts van een paartje futen, een uitgebreid ceremonieel waar men haast niet op uitgekeken raakt. Niet alleen het mannetje maar ook het vrouwtje neemt er zeer actief aan deel. Nu eens liggen ze borst aan borst, kopschuddend tegenover elkaar, dan weer rijzen ze op uit het water, sneb aan sneb of racen achterelkaar om plotseling als op commando, „af te remmen“. Niet altijd is dit een voorspel tot de paring maar ook heel dikwijls een soort stimulans tot de nestbouw. Als nestplaats wordt bij voorkeur een beschutte plek uitgezocht tussen riet en biezen, aan de rand van open water. Soms worden de stengels van de vegetatie omgebogen in de richting van het open water, die dan als

fundamenten dienen waarop later wordt voortgebouwd. Zo op het oog lijken de nesten klompen rottende plantedelen, maar toch is elk onderdeel door het mannetje en het vrouwtje met de meeste zorg verzameld, opgedoken van de bodem. Wijlen dr. Thijssen zei het dan ook bijzonder treffend, toen hij ze betitelde met „baggeraars in een satijnen pakje“. Op deze miniatuur vuilnisbelt — ik bedoel hier geen kwaad mee, maar er is moeilijk een ander woord voor te vinden — wordt gepaard, hoewel dit ook wel plaats vindt op nabijgelegen zogenaamde bijnesten. Als de broedende vogel het legsel tijdelijk moet verlaten, dan dekt hij de eieren toe met een laagje „vuil“, vaak halfvergane bladeren van waterlelies of plompen. Dit toedekken heeft twee voordelen: de eieren blijven op deze manier verwarmd en zijn vanuit de lucht niet te zien door de daar spiedende rovers. Het platform zal niet gauw wegdrijven; daar hebben de bouwers wel zorg voor gedragen door het geheel stevig te verankeren aan de er rond groeiende planten. Vanzelfsprekend is het nest doordrenkt en om te voorkomen dat het plotseling „verdrinkt“ wordt het door de oude vogels geregeld bijgehouden. Ook zijn de eieren vaak doornat, maar dit heeft geen nadelige gevolgen; soms is de broedwarmte van de op de eieren zittende vogel dermate groot, dat niet alleen het nest met de inhoud, maar zelfs het water in de onmiddellijke nabijheid lauw aanvoelt.

Een compleet legsel bestaat veelal uit drie of vier eieren, die in verse staat lichtgroenblauw zijn, overtrokken met een wit kalklaagje. Door de inwerking van de humuszuren in de rottende massa worden ze al spoedig ietwat gelig en, naarmate de broedtijd vordert, zelfs geheel donkerbruin.



Het broeden geschiedt door beide partners en duurt drieëneenhalve week tot vier weken. De kindertjes komen ter wereld, gestoken in keurig passende gestreepte pyjamaatjes. Naar hartelust zwemmen ze rond en de ouders zorgen wel dat het ze aan niets ontbreekt. Allerlei waterdiertjes en later visjes worden ze toegestopt, eerst „oversnaveld”, later wordt het voor de kleintjes in het water gelegd, zodat ze het zelf moeten oppikken.

Wordt het kroost moe, dan laat een van de oude vogels zich zinken en schuift voorzichtig onder het ukkie, zodat het heerlijk uit kan rusten op de rug van vader of moeder, die dan tijdelijk fungeert als veerpontje. Soms zit het voltallige kroost tussen de rugveren en gedeeltelijk onder de vleugels, iets wat voor een toeschouwer altijd weer een bijzonder leuk gezicht is. Maar verwend wordt de jeugd niet; als de oude vogels vinden dat er lang genoeg gerust is, laten ze zich weer zakken en zijn de kleintjes genoodzaakt zelf weer te gaan peddelen met hun gelobde pootjes.

Futen zijn erg schuw, waarschijnlijk een overlevingsring van vader of moeder op zoon of dochter. U moet namelijk weten dat een jaar of zeventig, tachtig geleden, geen fuut veilig was voor de een of andere schieter (u ziet wel dat ik hier het woord jager beslist niet gebruik). Destijds eiste monster mode namelijk talloze slachtoffers, want kragen, mutsen, moffen en dergelijke van de dames moesten worden versierd met het zogenaamde futenbont, dat werd gesneden uit de satijnen onderdelen! En altijd waren er wel personen bereid deze „satijnduikers” neer te knallen. Gelukkig behoort een en ander momenteel tot het verleden.

Op het bijgaande plaatje ziet u een fuut in zomerkleed. 's Winters missen ze echter de opvallende „bakkebaarden” en zijn de oorpluimen aanzienlijk ingekort. Maar toch zijn deze slanke duikers ook in het barre jaargetijde het bekijken alleszins waard! In de futemaag wordt vrij dikwijls een dikke laag veren aangetroffen, iets wat bij vrijwel geen andere vogelsoort ooit is geconstateerd. Men neemt aan dat deze ingeslikte veren een soort bescherming vormen tegen de naaldscherpe visgraten, die op deze manier niet het darmkanaal kunnen binnendringen voordat ze voldoende zijn vertaerd.

Futen zijn slechte kuieraars; zelden ziet men ze aan land, hetgeen te wijten is aan de ver naar achteren geplaatste poten. In de vlucht vallen vooral de lange nek en de achterwaarts gestrekte poten op, die een heel eind uitsteken voorbij het „pluimstaartje”. Strijken ze neer op het water, dan remmen ze niet af met de poten op eendemanier maar met de zeer dicht bevederde borst. Dan eerst zijn ze aangeland in hun ware element: zwemmen en duiken kunnen ze als de beste en het is dan ook terecht hun lust en hun leven.

Lang duurt het niet meer of u kunt ze weer bewonderen en als u ze eenmaal goed heeft geobserveerd zult u het met me eens zijn, dat ze de naam „pronkjuweel van onze plassen” ten volle verdienen.

## Mexicaanse Sijs

### Zorgenkind van onze Vogelliefhebberij?

door J. Foederer Jr.

Vele vogelliefhebbers zullen bij het lezen van de titel van dit artikel met enige weemoed terug denken aan dit kleine geelzwarte vogeltje. Er zullen er misschien ook onder u zijn die zich dan nogmaals afvragen waarom dit beestje, ondanks zijn prima verzorging, al zo spoedig een enkele reis naar de vuilnisemmer moest maken. Want beste lezer, ik ben ervan overtuigd dat minstens 75 % van de geïmporteerde Mexicaanse Sijsjes, geen jaar oud worden in hun nieuwe vaderland. Een misschien wat gedurfde uitspraak zult u zeggen, en misschien zijn er onder u voor wie deze vogels helemaal geen probleem zijn om ze te houden. Dan vindt ik het alleen maar erg jammer, dat er nog niemand van deze liefhebbers eens zijn bevindingen in ons bondsorgaan geplaatst heeft, de wetenschap bestaat immers toch niet uit een persoon. Ik heb het zelf 6 maal geprobeerd om deze vogels te houden en het is me helaas nog niet gelukt. De laatste sijs hield het een half jaar uit en de 5 anderen maar 'n maand of 3. Kosten noch moeite heb ik gespaard, en er is bij mijn weten geen voedsel, dat voor deze vogels in aanmerking zou kunnen komen, dat ik hun niet heb verstrekt. Wat denkt u o.a. van dit menu: goede kwaliteit gemengd zaad voor tropische vogels, dit werd nog aangevuld met extra negerzaad, blauw maanzaad en slazaad. Verder nog gemalen hennep, geplette zonnepitten en gepelde haver. Gedroogd onkruidzaad en onkruidzaad in alle vormen nog in de aren. Veel vogelmuur en paardbloemhoofdjes, herdertasjes enz. Universeelvoer en krachtvoer, meelwormen met mate en vers miereneieren, vogelgrit en iedere dag een bad. Dierenartsen heb ik geraadpleegd, en verschillende soorten antibiotica aangewend om ziekten te bestrijden waaronder het bekende aureomycine. Ook in allerlei kooien en grote volièrés, verwarmd en in de zomermaanden buiten, doch binnen 3 maanden was het afgelopen, na 'n ziektebeeld van ± 14 dagen tot 3 weken. Dit alles beste lezers zit me al 'n lange tijd dwars. We leven nu in 'n tijd dat we zelfs de kleinste vogels ter wereld zoals de kolibries in leven kunnen houden en er zijn zelfs al broedgevallen bekend in gevangenschap. Waarom nu die moeilijkheden met de Mexicaanse sijsen die toch tot de echte vinkenfamilie behoren en deze vogelgroep blijkt toch doorgaans de geschiktste kooivo-



gels te bevatten. Neem nu b.v. de Mexicaanse Zwartkopsijs die toch nauw verwant is aan dit vogeltje, uit hetzelfde land komt en die geen enkel probleem oplevert wanneer ze geacclimatiseerd zijn. Ik heb ze al jarenlang zomer en winter buiten en strenge vorst doorstaan ze even goed als onze inlandse sijs. Maar nu terug naar de Mexicaanse sijs. In de Nederlandse vogellitteratuur wordt er ook niet zoveel geschreven over deze vogels. Slechts in enkele boeken worden ze vluchtig vermeld, en dan wordt men omtrent de verzorging niet veel wijzer. Wel staat er dikwijls bij vermeld dat ze vaak aan darmstoornissen lijden als ze hier ten lande arriveren, tengevolge van een te eenzijdige voeding. Eenmaal heb ik 'n dode sijs, die ogenschijnlijk aan zo'n darmstoornis ten gronde was gegaan, opgestuurd naar het Centraal Diergeneeskundig instituut. Het bleek coccidiose te zijn. Nu schijnt men deze gevreesde pluimveeziekte, die door besmette mest van zieke vogels, overbevolking en vuile kooien gemakkelijk schijnt te ontstaan, tegenwoordig onder de knie te hebben. Deze Mexicaanse Sijs kreeg deze ziekte in 'n kooi die overdreven zuiver werd gehouden en het beestje zat er maar alleen in. Het is misschien mogelijk geweest dat deze vogel al besmet wat toen ik hem kocht, doch daar was de eerste maanden niets aan te zien. Misschien kunnen ze deze ziekte latent bij zich dragen. Een dierenarts verklapte me verder nog dat coccidiose zelfs door 'n dierenarts zeer moeilijk vast te stellen is, vooral wanneer er geen bloed in de ontlasting voorkomt. Het is dus begrijpelijk dat het dan voor 'n leek helemaal 'n onmogelijke opgave is om 'n juiste diagnose te stellen. Coccidiose kenmerkt zich o.a. door diaree, maar helaas gaan vele vogelziekten gepaard met diaree, anders zou het 'n stuk gemakkelijker zijn. Bij het Diergeneeskundig instituut was verder nog bekend, dat bij pas geïmporteerde Japanse Nachtegalen veel uitval plaats vond door coccidiose. Ik heb verschillende zendingen Mexicaanse sijzen gezien die daagstevoren aan waren gekomen en zelden zag ik zoveel zielige hoopjes veren bij elkaar, velen van hen al met de doodsblink in hun ogen. Het lijkt me niet uitgesloten dat besmetting met coccidiose hier de grootste boosdoener is, temeer omdat deze vogels dikwijls tijdens het transport als haringen in 'n ton zitten. Ik heb geprobeerd de ziekteverschijnselen op te schrijven van 'n Mexicaanse Sijs die zeker aan coccidiose ten gronde is gegaan en voor de geïnteresseerden laat ik die hier volgen. In het begin weinig levenslust en stilzitten (dit is niet het karakter van 'n sijs). De vogel leeft soms wel eens 'n beetje op zodat men de indruk krijgt dat het allemaal nogal meevalt, doch dit is meestal maar enkele uren. In deze periode heeft hij nog wel eens de neiging om te baden. Daarna volgde gebrek aan eetlust (alleen nog negerzaad) bolzitten met kop in de veren, loom en traag, opgezet onderlijf. De vogel vermagert snel en lijkt spoedig gewichtloos, diaree in verschillende vormen en kleuren. In 'n verder stadium vliegt de vogel niet meer en strompelt door de



kooi en naar de voerbak. Eet steeds minder en verzwakt zienderogen. In het laatste stadium staan de ogen troebel en de vogel reageert nergens meer op, ook niet op aanwezigheid van de mens en sterft. Dit hele ziekteproces kan wel 14 dagen tot 3 weken duren, waaruit men zou kunnen afleiden dat ze toch niet zo heel zwak zijn. Cor Stork schrijft in zijn boek over vogelziekten dat men coccidiose kan bestrijden met Sulfathiazol ook wel cibazol genaamd. Dit is 'n wit poeder dat zich slecht laat vermengen met water omdat het boven blijft drijven. Dit Sulfapreparaat is bij de apothekers verkrijgbaar, doch zonder recept van 'n dierenarts kan men dit weigeren. Maar wanneer men niet meer dan enkele grammen nodig heeft wordt het meestal wel meegegeven. Resultaat heb ik hiermee nog niet gehad omdat de behandelde vogels geen diaree hadden, maar 'n groenachtige ontlasting, dus waarschijnlijk geen coccidiose. Meer sterfgevallen onder Mexicaanse Sijzen en Boliviaanse Zwarte Sijzen (Negrito's) heb ik gehad met 'n typerende groene ontlasting. Het is helaas maar al te moeilijk 'n juiste diagnose van 'n zieke vogel tijdig vast te stellen. Want de ziekteverschijnselen lijken maar al te veel op elkaar en wanneer er niet tijdig ingegrepen kan worden, is er niet veel hoop meer op redding. Een totaal vermagerde en verzwakte vogel kan men niet gemakkelijk meer genezen. Helaas schijnen Mexicaanse Sijzen erg vatbaar te zijn voor vogelziekten. Een dierenarts vertelde dat ze de besmetting van verschillende vogelziekten



bij ons in de kooien oplopen, en verschillende van deze ziekten worden veroorzaakt door verontreinigde kooien. Hoe is het dan mogelijk dat ze nog zo vatbaar bleken in kooien die soms 3 x per week gereinigd werden, zitstokken inkluis. Het voedsel stond niet op de kooibodem en was met kapjes afgeschermd dus weinig kans op bevuilding. Het badwater werd meteen verwijderd na het baden om maar zo weinig mogelijk risico's te lopen. Ook de kooibodem was goed droog en van hout. Twee tot drie maanden ging alles prima, de vogels waren levendig en actief, zongen veel doch daarna deden zich ziekteverschijnselen voor dat uiteindelijk de dood tot gevolg had. Merkwaardig is ook nog dat bij al de vogels de ziekten een chronisch verloop had van 2 tot 3 weken. Ook met het antibioticum Aureomycine heb ik nog geen resultaat gehad, ook al schijnt dit 'n geneesmiddel te zijn voor verschillende soorten vogelziekten. Bij 'n zieke Goudvink heb ik waargenomen, dat zodra er 'n heel klein mespuntje Aureomycine in het drinkwater werd opgelost de vogel abnormaal weinig ging drinken. Toen ik er 'n badbakje met zuiver water in zette dronk de vogel hier zeer veel van, alsof hij 'n hele tijd zonder water had gezeten. De eigenlijke drinkbak werd niet meer aangeraakt. Daarom is het beter 'n Aureomycine-oplossing rechtstreeks in de bek te druppelen, want dorstlijden is helemaal niet goed. Nu kunnen we wel zeggen waarom al die drukte gemaakt over Mexicaanse sijzen, als ze niet te houden zijn laten we ze maar weg. Maar ik neem toch aan dat er vele mensen geïnteresseerd zijn in deze leuke sijjes, die erg levendig van aard zijn, driftige zangers zijn en zeer tam kunnen worden. Het zou toch de moeite waard zijn als we deze vogels in goede conditie konden houden en er mee kweken. En vooral voor de bastaardkwekers zou dit 'n aanwinst zijn. Het zal deze mensen ook wel niet ontgaan zijn, dat dit vogeltje naast geel veel zwart in z'n gevederte heeft. Misschien is bij deze liefhebbers ook wel eens de gedachte opgekomen om via dit vogeltje tot 'n zwarte kanarie te komen. Uitgesloten lijkt me dit niet vooral omdat ze tot dezelfde familie behoren als de Capuzensijzen, maar dan zullen we toch eerst moeten zorgen dat we ze eerst in goede conditie kunnen houden. Nu zult u misschien zeggen: zorg daar dan eerst zelf maar voor. Maar het is toch begrijpelijk dat na 'n zestal serieuze mislukte pogingen ik er 'n beetje huiverig voor ben geworden nog meer vogels zonder voldoende kennis ten gronde te laten gaan. Daarom zou ik de volgende suggestie aan u voor willen leggen. Zijn er bij de 40.000 leden van onze bond geen mensen die van deze vogels een zodanige studie hebben gemaakt, dat ze de oorzaak van deze moeilijkheden bij deze vogels hebben kunnen achterhalen. Wanneer dit via ons bondsorgaan kenbaar zou worden gemaakt, geloof ik zeker dat men er vele vogelliefhebbers 'n groot plezier mee zou doen. Mocht dit niet het geval zijn dan zou het interessant zijn wanneer er mensen waren die in de gelegenheid zouden zijn de volgende dingen te onderzoeken: Uit welk

gebied deze vogels precies komen in Mexico, welke temperaturen daar kunnen voorkomen zowel maximum als minimum, welke zaden ze daar eten van welke bomen of struiken, en of deze overwegend uit meelhoudende of oliehoudende zaden bestaan, of deze vogels latent besmet kunnen zijn met allerlei ziektes, wanneer ze hier geïmporteerd worden, of deze Sijjes in Mexico ook als kooivogels in goede conditie kunnen worden gehouden en of het hoogteverschil met Mexico niet de oorzaak is van deze moeilijkheden, want het schijnt dat b.v. de citroensijzen (familie van de Europese Kanarie) die in de Alpen en in het Zwarte Woud broedt, het in lager gelegen gebieden in kooien ook niet gemakkelijk uithoudt. Ik heb enkele mensen gesproken die deze citroensijzen ook niet in leven konden houden, deze waren via Duitse liefhebbers in Nederland terechtgekomen. Als we al deze dingen precies te weten konden komen, moet er toch 'n weg te vinden zijn om deze vogels 'n langer leven aan te bieden dan enkele maanden. Na al deze vrij negatieve dingen over de Mexicaanse Sijzen heb ik toch ook wel enkele positieve dingen ondervonden. Deze vogels zijn dol op oliehoudende zaden net als onze inlandse Sijjes, waarvan negerzaad, gemalen hennep en geplette zonnepitten wel favoriet zijn. Van alle mogelijke vormen van groenvoer wordt ook dankbaar gebruik gemaakt vooral van paardebloem en vogelmuur. Baden doen ze liefst elke dag en zeer uitbundig zodat ze meestal hierna er onnoeglijk uitzien en bijna niet meer kunnen vliegen.

Sommige zijn wel te wennen aan meelwormen en miereëieren. Over het algemeen zijn ze zeer verdraagzaam, alleen op de voerbak zijn ze soms zo bazig dat veel grotere vogels op de vlucht slaan voor hun vinnige dreigende houding. Ze kunnen zeer tam worden vooral als ze binnenshuis gehouden worden, en zijn dan gezellige kooivogels. Vele pas geïmporteerde vogels lijden aan oogontstekingen, wat echter spoedig verdwijnt wanneer men de zitstokken goed schoon houdt, veel vers groenvoer geeft en veel laat baden. Als Mexicaanse sijzen overdag veel stilzitten en de neiging hebben de kop in de veren te steken, zijn dat meestal de eerste tekenen dat het bergafwaarts gaat. Het zou toch de moeite waard zijn wanneer we deze sijjes beter konden beschermen tegen de vele vogelziekten waarover ze schijnbaar zo vatbaar zijn. Daarom hoop ik dat velen van u bereid zijn om te trachten dit probleem uit de wereld te helpen.



door Charles Everitt

Vele jaren geleden, toen ik nog in Engeland woonde, schafte ik een paartje vogels aan, die door de handelaar als heremietlijsters uit Noord-Amerika werden betiteld. Ik betwijfelde of deze benaming juist was, want hun kleur was niet rood-bruin genoeg. Een bezoek aan het Natuur-historisch Museum in South Kensington leerde mij dat het olijfruglijsters (*Hylocichla ustulata swainsoni*) waren.

Ze werden ondergebracht in een vlucht van  $4\frac{1}{2} \times 1$  meter waarvan  $2\frac{1}{2}$  meter als binnenvolière afgeschermd was. Binnen 4 dagen hadden ze een nest gemaakt, waarvoor ze een nestschotel voor duiven uitkozen en waarin ze van hooi en droog gras een nest bouwden. Het was een typisch lijsternest, ongeveer 15 cm. in doorsnee en 7 cm hoog. Het legsel bestond uit 4 hemelsblauwe eitjes van  $22 \times 16$  mm. De pop broedde alleen en 14 dagen na het leggen van het eerste ei kwamen allen tegelijk uit. Na 4 dagen lieten de ouders het nest in de steek en toen de jongen gestorven waren, werden ze uit het nest geworpen. Het was intussen half juni en de vogels vielen in de rui. Dat jaar werden geen verdere broedpogingen meer ondernomen. Het jaar daarop begonnen ze eind mei te nestelen en deze keer werd het nest afgewerkt met modder. Weer werden 4 eitjes gelegd en na dezelfde broedtijd kwamen alle eitjes uit. Nu lieten ze na 2 dagen reeds de jongen aan hun lot over. De vorige keer hadden we het geweten aan de nieuwe omgeving, waaraan ze nog niet gewend waren en aan een onjuiste voeding. De omgeving kon het nu niet meer zijn, was het dan de voeding? Ze kregen een zacht voer, dat we zelf samenstelden uit beendermeel, soyameel, universeelvoer, honing, pindakaas, geweekte beschuiten, geweekte rozijnen, geraspte kaas en worteltjes. Als aanvulling kregen ze volop levend voedsel in de vorm van maden, meelwormen en mierenetjes.

Het was nu te laat hierin nog verandering aan te brengen, want weer vielen ze in de rui en toonden geen belangstelling meer voor nestelen. Het volgende jaar duurde het tot juni eer de pop op zoek ging naar nestmateriaal, dat ze naar dezelfde plaats als de voorgaande jaren sleepte. Omdat de zomer erg droog was, verzag mijn vrouw de vogels regelmatig van modder. De pop had het nest al gauw

## De Olijfrug

klaar en op 11 juni werd het eerste ei gelegd en wij waren benieuwd hoe het ditmaal zou uitpakken en voor de zekerheid gingen wij de vorige mislukkingen nog eens na. Hierbij herinnerden wij ons dat de man steeds achter de pop aan jaagde als ze van het nest kwam om te eten, te baden of voedsel te halen voor de jongen.



Wellicht was dit de oorzaak en wij besloten daarom de man enige dagen voor het uitkomen van de eieren uit te vangen. Dit gebeurde op 24 juni. Op 25 juni werd het eerste jong geboren en de volgende dag waren er 4 jongen. Het viel ons op dat de pop veel in de buitenvlucht verbleef, waarbij ze veel in de grond woelde en alle insecten die ze vinden kon naar de jongen bracht. Tot nu toe hadden wij het levend voer steeds in de binnenvlucht geplaatst, maar nu werd dit ook in de buitenvlucht gezet. Of het nu hierdoor kwam of doordat de man verwijderd was, of wellicht beide, in ieder geval ging het ditmaal goed en na 12 dagen vloog het eerste jong uit, de volgende dag gevolgd door de 3 anderen. Nu konden wij de jongen pas goed bekijken; de algemene lichaamskleur was donkerbruin met een



## Lijster

halsband van donkere vlekken, de onderdelen waren geelachtig. Ze hadden nog vrijwel geen staart, waardoor ze leken op kleine veerbolletjes die door de volière huppelden. Verwonderlijk was de verandering van het verenkleed in korte tijd; binnen 48 uur nadat ze waren uitgevlogen, hadden de vlekken zich uitgebreid over de borst en ook de buik werd vlekkerig. Drie dagen nadat de jongen het nest hadden verlaten, begon de pop het nest weer in orde te brengen. Ze besteedde hieraan zoveel tijd, dat we vreesden dat de jongen niet meer gevoerd zouden worden. Toen we echter levend voer in de buitenvolière plaatsten, liet ze het nest in de steek en begon de jongen te voeren. Hoewel het duidelijk was dat de pop opnieuw wilde gaan nestelen, besloten wij om de man niet in de volière terug te zetten, maar voorlopig tevreden te zijn met de 4 jongen. Deze waren volkomen tam en kwamen meelwormen uit de hand eten. De vijfde dag zagen wij dat de pop de rozijnen uit het zachtvoer haalde en aan de jongen voerde, de volgende dag zochten de jongen de rozijnen al zelf op. Na 8 dagen waren ze zelfstandig, hoewel ze zich door de moeder en ook door ons nog wel lieten voeren.

Tegen deze tijd lagen 2 eitjes in het nest en een van de jongen zat veel op het nest de eitjes te bebroeden, hetgeen de moeder toeliet.

Zeven weken oud begonnen ze, tezamen met de pop, te ruien. Daar ik op dat moment naar Amerika moest vertrekken, was ik gedwongen de vogels aan een vriend te geven.

Olijfrug lijsters zijn afkomstig uit Noord Amerika en door het exportverbod zijn ze van daaruit niet meer te krijgen. Toch worden deze vogels wel door de vogelhandelaar aangeboden, ze zijn dan echter afkomstig uit Brazilië, waar ieder jaar aantallen olijfrug lijsters overwinteren.

# BOEKEN- NIEUWS

## artis dieren-encyclopedie



Artis dieren-encyclopedie.

Deze uit zes delen bestaande Encyclopedie is een uitgave van de Uitgeverij Ploegsma te Amsterdam. Het eerste deel dat we mochten ontvangen, doet alle goeds verwachten van de volgende delen.

De schrijver H. van de Werken, behandeld de dieren in volgorde van het alfabet, waardoor het een zeer afwisselend karakter heeft gekregen, en waarbij ook de vogels niet zijn vergeten.

De schrijver die tevens redacteur is van het prachtige tijdschrift „ARTIS” is er in geslaagd een sublieme tekst te brengen, hetgeen gezien zijn ervaringen in Artis wel was te verwachten.

Het geheel is voorzien van enkele kleurenfoto's en een groot aantal zwart-wit foto's welks laatste gezien de prachtige afwerking van zwart-wit foto's in het tijdschrift „ARTIS” ons enigszins toevallen. Gezien het eerste deel een serie boeken die het aanbevelen zeker verdienen.

Prijs 15,90 per deel.



## Prijzenverdeling

door J. Heyboer

Elk jaar opnieuw zal bij het behandelen van de T.T. agenda's de vraag naar voren komen, welke prijzen worden „gegeven”. Ik zet gegeven tussen aanhalingstekens omdat dit punt juist van zeer groot belang is voor alle inzenders. Als er geen paal en perk gesteld wordt aan de prijzenregen, gaat het als met een stortbui, waarbij iedereen het gauwer zat dan gewend is.

Zijn prijzen dan zo belangrijk? Zouden we niet met een show kunnen volstaan om het publiek mee te laten genieten van de mooie kleuren?

Of is het keurbriefje voldoende, om uit de aantekeningen onze conclusies te trekken en betere samenstellingen van de koppels te maken?

Uit ervaring is gebleken, dat een T.T. niet zonder prijzenstelsel kan. In alle takken van sport wordt dit toegepast en met succes. Alleen moeten we er voor waken dat het niet gaat als bij een loterij zonder nieten.

Om tot een prijzenverdeling te kunnen komen zullen we een handleiding en zelfs een soort reglement moeten hebben. Dat deze hulpmiddelen in vele verenigingen ontbreken of zeer sumier aanwezig zijn blijkt wel uit de gesprekken met liefhebbers bij één of andere gelegenheid. Dat sommige besturen, leden en T.T.commissies glashard durven beweren, dat hun prijzenverdeling de beste is, terwijl dit volgens de catalogi twijfelachtig is, komt misschien doordat een outsider dit niet snapt. Ook insiders hebben dikwijls moeite om het te begrijpen, laat staan er hun mond over te houden omdat ze anders, niet voor „vol” worden aangezien. Het is een eerste vereiste dat de prijzenverdeling schriftelijk, correct en zo duidelijk mogelijk bij de leden bekend is (stencilvorm). Deze prijzenverdeling is gebaseerd op een vraagprogramma, wat zo goed mogelijk voldoet aan landelijke, zelfs aan internationale eisen.

Door de Nederlandse Bond van Vogelliefhebbers (NBvVL) is een vraagprogramma opgesteld, dat aan de hoogste eisen voldoet, wanneer het objectief wordt bestudeerd. Voor de verenigingen, die bij de NBvVL aangesloten zijn is het de moeite waard ditzelfde vraagprogramma te hanteren.

Om aan de vele eisen, die diverse leden van bepaalde verenigingen stellen, te kunnen voldoen is

geen enkel vraagprogramma toereikend. Ook een prijzenreglement e.d. zal bij deze mensen altijd in ongenade vallen.

Hanteren we vraagprogramma, handleiding voor prijzenverdeling wél, dan zal de vogel, die de prijs verdient deze ook werkelijk krijgen.

Wel zal het zo zijn, dat de bekende „prijzentafel” een ander aanzien krijgt en beter op zijn poten zal blijven staan.

We willen gewone haalbare en betaalbare prijzen ter beschikking stellen. Het moet ook weer niet zo zijn dat de ene vogel met een ameublement naar huis gaat en de 2e prijs winnaar met een opvouwbaar broodtrommeltje.

*Wat is een handleiding voor prijzenstelsel en hoe hanteren we deze?*

Allereerst gaan we na welke vogels zijn of worden er voor onze T.T. ingeschreven. We kunnen dit nagaan aan de hand van ingezonden *vraagprogramma's* of indien de leden niet zeker weten welke vogel (klasse) ze ingezonden hebben, (dit blijkt uit de gegevens op het keurbriefje), deze door de T.T. commissie in de juiste klasse — groep — serie wordt geplaatst. Dit laatste is iets meer werk maar is correcter dan hem buiten de mededinging te laten vallen door de opmerking „nietgevraagd kleur”. Ook een T.T. commissie en/of keurmeesters kunnen vergissingen maken, maar als het ervaren mensen zijn zullen ze minder keren abuis zijn dan degenen, die de gehele duur van de T.T. bij enkele kooitjes „vertoeven” en daar hun ongenoegen spuien over de „slechte kijk” van een keurmeester op hun vogels. Kunt u zonder haperen de 113 klassen (en kleuren) herkennen in de tijd die een keurmeester er voor krijgt? Kunt u 80-120 vogels keuren in de tijd die zij er voor krijgen? Dat betekent, dat ze 3-4 minuten per vogel „gelegenheid” hebben om de vogel te *bekijken* én het keurbriefje in te vullen met advies. Persoonlijk heb ik de ervaring, dat keurbriefjes de werkelijke klasse, waarin een vogel geplaatst moet worden, benaderen, daarmee is tevens de groep en serie bekend. De handleiding voor prijzen zal dus gebaseerd worden op het vraagprogramma. Aan de hand van dit programma worden de series-hoofdgroepen-groepen ingedeeld. Een vereniging heeft over het algemeen wel enige ervaring in welke Hoofdgroepen wordt ingezonden. Beschikt de vereniging over een goede kas, dan kunnen eventueel zelfs groeperi als prijzenkans worden genomen. Meestal zal dit laatste afhangen van het aantal vogels per groep.

Door ervaring is gebleken dat de prijzenverdeling per *Hoofdgroep* het beste tot zijn recht komt. Bij de Hoofdgroep kleurkanaries kunnen we de prijzen-



## op onze tentoonstellingen

verdeling *beter per Serie* laten verlopen. Bv. Groenserie, Agaatserie, Bruinserie enz. Gemiddeld houden we *per 10 vogels een prijs*. Dit kan naar eigen inzicht en financiële positie van de kas gewijzigd worden van 5-15 vogels.

Per Hoofdgroep of serie (kanaries) en eveneens bij de Tropische vogels e.a. stellen we *één eerste prijs*. Iedere serie of Hoofdgroep heeft dus een 1e prijs.

Zijn er te weinig vogels in een serie, hoofdgroep of zelfs groep, dan worden ze ingedeeld bij een verzamelgroep „Niet genoemde kleuren of rassen“ en dingen dus in die groep weer mee naar een 1e, 2e of 3e prijs.

Doen we dit niet, dan kan het voorkomen dat een topvogel buiten de hoofdgroep of serieprijs valt doordat hij alleen zit in de hoofdgroep - serie of groep maar toch kamp T.T. kan worden eenvoudig omdat hij de hoogste punten behaalde. *Drie mogelijkheden*. Spelen per Hoofdgroep - per serie (*kan*) per groep (*voor ieder*). Per serie, hoofdgroep of groep moet er maar *één eerste prijs*, vervolgens; tweede, derde en vierde prijzen. Verder wil ik niet gaan. Om aan de aantallen vogels per serie etc. toch prijzen beschikbaar te stellen, doe ik het volgende voorstel op goede ervaring gefundeerd.

10 vogels per serie, hoofdgroep of groep. Eén eerste prijs (Beker of i.d.)

20 vogels per serie, hoofdgroep of groep. Eén eerste prijs, Eén tweede prijs.

30 vogels per serie, hoofdgroep of groep. Eén eerste, één 2e en één derde.

40 vogels per serie, hoofdgroep of groep. Eén eerste, één 2e en één 3e en één vierde.

50 vogels per serie, hoofdgroep of groep. Eén eerste, twee 2e, één 3e en één vierde.

60 vogels per serie, hoofdgroep of groep. Eén eerste, twee 2e, twee 3e en één vierde.

70 vogels per serie, hoofdgroep of groep. Eén eerste, twee 2e twee 3e en twee vierde.

80 vogels per serie, hoofdgroep of groep. Eén eerste, drie 2e twee 3e en twee vierde enz.

Veel onderlinge T.T. komen nauwelijks aan 40 vogels per serie of Hoofdgroep.

Indien dit wel het geval zou zijn dan kunt u voor druk bezette Series of Hoofdgroepen overgaan om per groep prijzen te gaan geven en wel op dezelfde manier als omschreven.

De prijzen per Serie, hoofdgroep of groep worden door de keurmeesters vastgesteld. Dit gebeurt aldus. De inschrijvers op de T.T. weten, dat er per Serie, hoofdgroep of groep bv. 4 prijzen zitten. Ze nemen dan de beste keurbriefjes van die Serie enz. en laten de keurmeesters de 1e, 2e, 3e enz. aanwij-

zen op een apart velletje papier met als hoofd de betreffende serie enz. en handtekening keurmeester. Zijn er bv. 6 vogels met 80 pnt. dan komen er maar 4 prijzen uit (als er maar 4 prijzen voor deze serie zijn) en wel 1e, 2e, 3e en 4e prijs. We voorkomen hiermee dat er 6 1e prijzen vallen omdat ze gelijk in aantal en kleurpunten zitten. Er moet toch een topvogel zijn? Geef die dan ook een goede prijs. Wat heeft een kweker er aan als een aantal vogels in een serie allemaal eerste prijzen halen? Hij wil zijn topvogel wel eens zien. Geef bovendien een diploma voor de vogels boven 87. Dan is een kweker ook beloond voor zijn andere goede vogels.

Een 1e prijsvogel moet dan ook tenminste 87 punten halen. Is dit niet het geval dan krijgt hij bij 86 punten in zijn serie als eerste vogel een *tweede prijs*. De eerste prijs vervalt dan in die serie, hoofdgroep enz.

Het zou wat moois zijn als ergens op de T.T. een vogel met 89 punten eenzelfde prijs kreeg als een vogel die met 85 punten in zijn serie ook eerste werd. De laatste vogel komt volgens mijn puntenverdeling ten hoogste voor een derde prijs in aanmerking.

Nu de *bondsprijzen*. Met deze zeer begeerde waardevolle prijzen wordt op de ergste wijze gerommeld volgens allerlei zienswijzen en die de meeste liefhebbers niet bevredigen. De N.B.v.V. geeft deze prijzen niet om ze naar willekeur te verkwanselen. Ze moeten *gewonnen* worden door de vogels die er volgens correcte handelswijze *recht* op hebben.

De juiste wijze is als volgt: Gestel dat een vereniging (naar gelang hij vogels heeft voor de T.T.) van de N.B.v.V. ontvangt: Eén bondskruis en 5 bondsmedailles.

De *hoogste vogel in punten EK*, van de T.T. krijgt het Bondskruis. Het moet een vogel zijn EK van *dat jaar* of hoofdgroepen waarin een vorig jaar nog kan meedoen. Bv. Hoofdgroep Vetstofkleuren of Hoofdgroep Grote Parkieten heeft een vogel met 89 punten of meer of minder. De keurmeesters wijzen de beste EK van de *gehele* T.T. aan als er maar één Bondskruis is.

Wordt bv. Hoofdgroep grote Parkieten 89+, dan krijgt die vogel het Bondskruis. Vervolgens zal dan de Vetstof met 89 pnt EK de *eerste* Bondsmedaille krijgen.

Deze Hoofdgroepen of series waarin een Bondsprijs valt doen niet meer mee voor een Bondsprijs en gaan we de volgende series, hoofdgroepen enz. na.

Wissel

De

## BELANGRIJKE MEDEDELINGEN

### VOLGEOBKTE KEURMEESTERS

J. Lensink-Gorssel, H. Kehl, H. v. Barneveld, John M. v. Pelt, A. L. van Liempd, J. Broekhuizen, Chr. Walraven, A. Jansen, Chr. Ackermans, L. Donkers, W. Bruggeling, H. Laureysen, A. L. Steendam, G. Dummer, C. v. Unen, J. de Blij, G. Brokmeyer, M. J. Nijland.

### WILDZANGLIEFHEBBERS OPGELET

Onze oproep is niet tevergeefs geweest, vele brieven en kaarten mochten wij ontvangen waarvoor onze dank.

De wildzang is niet dood, dit naar aanleiding van de vele vragen ons gesteld aangaande de kweek van wildzang. Dit heeft ons voor problemen gezet doch wij doen ons best al deze vragen te beantwoorden, het kost even tijd, toch krijgt u antwoord van ons.

Een vraag willen wij nu reeds beantwoorden, wij geven geen enkele bemiddeling bij koop of verkoop van wildzang, er is gesteld „Geheimhouding wordt door ons verzekerd”, waardoor wij geen enkel adres afgeven.

Namens bestuur V.V. TIVOLI  
S. A. v. Dongen, secr.  
Schimmelpenninckstr. 17  
Tilburg

### IN MEMORIAM

	In leven lid van de afdeling:
A. H. Hoogheim	Amersfoort-3

### P. W. Louwman †

Op terugreis van een reis naar Amerika overleed de heer P. W. Louwman, die in onze kringen algemene bekendheid kreeg door „zijn” Dierenpark Wassenaar en dan vooral de Louise-hal.

In 1937 werd de heer Louwman bereid gevonden zijn toen reeds wereldbekende vogelcollectie voor het publiek toegankelijk te stellen en daarmee was de basis gelegd voor de uitbouw tot het Dierenpark Wassenaar. Internationale bekendheid kreeg het dierenpark vooral door zijn vogel- en mensapencollectie en vooral deze vogelcollectie was de grote liefde van de heer Louwman. Wie hem in de Louise-hal ontmoette en hem dan over „zijn” vogels hoorde spreken, wist dat hij hieraan zijn hart had verpand en alleen door zijn grote liefde voor de vogels was het mogelijk zo iets unieks als deze hal tot stand te brengen.

282

Vele van onze leden zullen de heer Louwman wel eens op de T.V. gezien hebben en ook hier bracht hij altijd weer de vogels ter sprake.



Hij was een vogelliefhebber in de ware zin van het woord, die de overige vogelliefhebbers in Nederland en de gehele wereld een niet te onderschatten dienst heeft bewezen met de bouw van de Louise-hal. Hij heeft hiermede tevens een „monument” opgericht, waarin wij hem altijd zullen blijven eren.

De Nederlandse Bond van Vogelliefhebbers zal de heer Louwman blijven gedenken als een van de „grotten” in onze liefhebberij en hoopt dat de Louise-hal in zijn huidige glorie zal blijven schitteren; de nagedachtenis van de heer Louwman verplicht hiertoe.

### J. Notenboom †

Plotseling ging van ons heen de heer J. Notenboom, keurmeester van kleurkanaries.

Nog slechts kort geleden vertrok hij met zijn gezin van Amsterdam naar Rottum in Groningen, waar hij gezien zijn invaliditeit van de buitenlucht kon genieten. Helaas heeft hij hiervan slechts kort kunnen profiteren. Voor zijn gezin is zijn heengaan een groot verlies en naar hen gaat dan ook ons eerste medeleven heen.

Ons keurmeesterkorps verliest in hem een zeer kundig keurmeester en goed collega. Hij verdedigde zijn standpunten met veel elan, maar tevens met kennis van zaken.

Als keurmeester heeft hij zich voor onze organisatie volledig ingezet en deze aldus naar beste weten en kunnen gediend.

Vriend Notenboom ruste in vrede.

Namens Bondsbestuur en Keurmeesters  
J. Broekhuizen

Wissel

De /



Ussel



KONINKLIJKE P. SLUIS N.V., POSTBUS 4, WEESP

De

**Wij bieden U vrijblijvend aan: uit binnen- en buitenvolières**

Napoliens	4,50 ppr	Zilver Chinkwartels	35,— ppr	Witkeelpaapjes	17,50 ppr
Zilverbekjes en loodbekjes	4,50 ppr	Witte jakkwartels	35,— ppr	Zwarte paapjes	15,— ppr
Bandvinken	5,— ppr	Jap. kwartels	17,50 ppr	Indische nonpareils	20,— ppr
Ekstertjes	6,— ppr	Indigovinken opkleur	17,50 pat	Geelkoptropialen	20,— pst
Vuurvinken	7,— ppr	Mex. nonpareils opkleur	20,— pat	Bruinkoortelanelen	6,— pat
Goudmussen	7,— ppr	Lezulivinken	20,— pst	Zwartkoortelanelen	12,50 pat
Blauwfazantjes	7,50 ppr	Veelkleurenvinken	20,— pst	Kalabulbuls	16,50 pat
Oranjeakjes	7,— ppr	Regenboogvinken	17,50 pat	Roodoorbulbuls	17,50 pat
Goudbuikjes	9,— ppr	Blauwebisschoppen	22,50 pst	Witoorbulbuls	17,50 pat
Mozambiquesijsjes	9,— ppr	Mex. kernbijters	22,50 pat	Geelstuitbulbuls	20,— pst
Edelzangers	9,— ppr	Rode kardinalen	22,50 pst	Oevermynahs	17,50 pat
Geelstuitedelzangers	12,50 pst	Mex. goudvinken	17,50 pat	Hertenmynahs	22,50 pat
Staalvinken	7,— ppr	Mex. sijsjes	22,50 pat	Pagodamerels	16,50 pat
Dominicaïnwidas	11,50 ppr	Zwartkopsijsjes	22,50 pat	Grijskopmerels	16,50 pat
Geelschouderwidas	17,50 pst	Mex. pestvogels	20,— pat	Grasparkieten div. kleuren	7,50 ppr
Geelnekwidas opkleur	20,— pat	Roodkuifkardinalen	17,50 pat	Deens bont, albino en lutine parkieten	12,50 ppr
Koningwidas	25,— pst	Groene kardinalen	35,— pat	Valkparkieten	30,— ppr
Tijgervinken	6,— ppr	Grijze zebrovinken	6,50 ppr	Blauwvleugel sperlingparkieten	35,— ppr
Muskaatvinken	6,— ppr	Witte zebrovinken	8,— ppr	Oranjevleugelparkieten	40,— ppr
Zwartkop en driekleurnonnen	7,— ppr	Belge zebrovinken	7,— ppr	Mulsparkieten	32,50 ppr
Witkopnonnen	7,50 ppr	Maskerzebravinken	10,— ppr	Nandayaparkieten	55,— ppr
Blauwgrijze roodstaartjes	9,— ppr	Zilvervleugelzebravinken	12,— ppr	Pruimkopparkieten	40,— ppr
St. Helenafazantjes	13,— ppr	Jap. meeuwtjes	8,— ppr	Halsbandparkieten	22,50 ppr
Dubbele goudbuikjes	13,— ppr	Jap. nachtegale, mannen	15,— pat	Roseborstbaardparkieten	60,— ppr
Teugel astrilden	13,— ppr	Jap. nachtegale, poppen	8,50 pat	Peruparkieten	70,— ppr
Angola blauwfazantjes	13,— ppr	Zilveroornachtgalen	35,— pat	Bonteboertjes	37,50 ppr
Roodkopamadines	20,— ppr	Zevenatrepengorsen	17,50 pat	Geelmantellorries	225,— ppr
Roodbekwevers	7,— ppr	Grijze rijstvogels	7,50 ppr	Agap personatas	55,— ppr
Napoliwevers	9,— ppr	Safraanvinken	15,— pat	Agap fisheries	47,50 ppr
Grote texorwevers	15,— ppr	Dubbele mozambiquesijsjes	25,— ppr	Agap rosecellis	38,— ppr
Grondduifjes	40,— ppr	Rodekroonvinken	16,50 pst	Zwartkoppepegaalen	80,— pat
Diamantduifjes	20,— ppr	Boliviaanse kardinaaltjes	16,50 pst	Geelvoorhoofdpepegaalen vanaf	135,— pat
Zwartmaskerduifjes	17,50 ppr	Soldatenspreuwen	25,— pat	Grijze roodstaartpepegaalen vanaf	150,— pat
Zebra-duifjes	25,— ppr	Roodborsttropialen	20,— pat	Roodkoppepegaalen	150,— pat
Peruduijjes	30,— ppr	Surinaamse glansmerels	17,50 pat	Dubbele geelvoorhoofd- pepegaalen	150,— pat
Senegalduijjes	25,— ppr	Afrikaanse glansmerels	17,50 pat	Goudvoorhoofd-parkieten	40,— ppr
Staalvleekduifjes	25,— ppr	Purperglansmerels	25,— pat		
Lachduifjes	20,— ppr	Andermanmerels	27,50 pat		
Chinese dwergkwartels	11,50 ppr	Chin. spottijsters	40,— pat		
Regenkwartels	20,— ppr	Shamaliesters	50,— pat		
Frankelinkwartels	22,50 ppr	Bladvogels	40,— pat		
Calif. kuifkwartels	45,— ppr	Halsbandpaapjes	22,50 ppr		

Conditie: Niet franco. Rembours. Minimum orders f 15,—, verpakking f 1,50 per kistje. Levende aankomst en kwaliteit gegarandeerd. Reclames binnen 2 dagen. Onze magazijnen zijn dagelijks geopend tot 5.30 uur. Zondags t/m 31 aug. tot 4 uur.

**„WIRIKA”, Elschotseweg 15, Schijndel, Tel. 04104 - 23 55**

**404**

**INSECTICIDE doodt insecten**  
ONSCHADELIJK / GIFVRIJ

Reeds verschenen nrs. van ONZE VOGELS zijn bij ons niet verkrijgbaar, wel hebben wij van VOGELREVUE nog de jaargangen 1-4 (1963 t/m 1965) in voorraad. VOGELREVUE is in 1967 "gefuseerd" met ONZE VOGELS.

Drukkerij Steens N.V. - Postbus 59 - Telefoon 260640\* - Schiedam





## VOGELHANDEL REIN v. d. VEEN

GOOR

Gordelgrijsvinken	35,— ppr
Diamantvinken	50,— ppr
Bandvinken	5,— ppr
Rode kroonvink	20,— pst
Roodkopgouldamadines	65,— ppr
Driekleurnonnen	6,50 ppr
Zwartkopnonnen	7,— ppr
Abb. Geelbuikastrilde	14,50 ppr
Cereastrilde	35,— ppr
Rode Druppelastrilde	65,— ppr
Binzenastrilde	35,— ppr
Spitstaartamadines	35,— ppr
Diamantduifjes	20,— ppr
St. Helenafazantjes	15,— ppr
Zilverbekjes	4,— ppr
Edelzangers	9,— ppr
Mozambiquezangers	9,— ppr
Japane Meeuwjes	6,— ppr
Rijstvogels	7,— ppr
Witte Rijstvogels	35,— ppr
Dwergkwartels	11,— ppr
Zilverkwartels	30,— ppr
Kuifkwartels	40,— ppr
Pruimkopparkiet	40,— ppr
Tamme papegaai	145,— pst
Halsbandparkiet	20,— ppr
Grasparkieten	7,— ppr
Lutino	10,— ppr
Muisparkieten	30,— ppr
Roodrug parkieten	65,— ppr
Bourks parkieten	65,— ppr
Bruinoor parkieten	60,— ppr
Turquoise	100,— ppr
Agapornis Fischeri	47,50 ppr
Agapornis Toronto	32,50 ppr
Zilverroornachttegaal, mannen	45,— pst
Blauwvleugelnachttegaal, mannen	35,— pst
Schama Ijster	57,50 pst
Rode kardinalen	22,50 pst
Nandaya parkieten	50,— ppr
Bichinwastrilde	50,— ppr
Purperglans merels	17,50 pst
Napoleons	4,— ppr
Blauwfezant	7,50 ppr
Blauwgrijs roodstaartje	9,— ppr
Jap. kwartels	15,— ppr
Ind. nonpareils	20,— ppr
Mex. nonpareils	45,— ppr
Muskaatvinken	5,50 ppr
Goudmussen	6,50 ppr
Vuurvinken	6,— ppr
Bruinkoportolanen	5,— ppr
Regenboogvinken	22,50 pst
Grijze kroonvinken	12,50 pst
Blauwe Bieschoppen	25,— pst
Yendaya parkieten	80,— ppr
Ekstertjes	5,— ppr
Schama Ijsters, tam	57,50 pst
Indigovink	16,— pst
Roodrugkestertjes	15,— ppr
St. Thomas parkieten	50,— ppr
Aurora astrilde	20,— ppr
Goudbukjes	9,— ppr
Groene druppel astrilde	75,— ppr
Slegel druppel astrilde	100,— ppr
Grote Mozambique sijesjes	25,— pst
Alario vinken	35,— ppr
Rode Taners	50,— pst
Mesker Tangars	40,— pst
Zwartmaskerduifjes	17,50 ppr
Staalvlekduifjes	17,50 ppr

- 1 paar Ekstertjes
- 1 paar Napoleons
- 1 paar Witkop nonnen
- 1 paar Rijstvogels
- 1 paar Driekleurnonnen
- 1 paar Bruine Ortelanen

Samen f 30,—

\* Maandags gesloten, 's Zondags van 9—2 u. geopend.  
Verzendingen onder rembours,  
minimum orders f 15,—

**GROTESTRAAT 69**  
**TEL. (06470) 2623**

### Winkeliers, Klein-Handelaren, Liefhebbers, Vogelverenigingen, **WEES VAN UW TIJD, IMPORTEER ZELF!**

Wij zenden U per kerende post en tegen terugbetaling van slechts 79 fl. een lijst van meer dan 140 adressen van exporteurs in meer dan 35 verschillende landen, waar U alle soorten vogels, dieren, reptielen en vissen van de hele wereld kunt kopen tegen de meest concurrerende prijzen. Tevens geven wij U ook nuttige inlichtingen voor het importeren zelf.

Lijst te bevragen bij  
**IMPORTERS SERVICE**  
22 Europaplein, Brussel 15, België



**GEZA SEPT**

**Voorkomt en geneest  
virusziekten en infecties.**

Een goedkoop en afdoend middel dat eenvoudig toegepast kan worden:  
enige druppels aan het drinkwater toevoegen is voldoende.

Populierstraat 121-123  
Tel. 070-323930; Den Haag

**W. ROUPPE  
VAN DER VOORT**



Binnenkort kondigen wij aan:

**GROOT NIEUWS**

voor de liefhebbers van:

**KLEURKANARIES**

en voor de liefhebbers van:

**KLEURPARKIETEN**

Vraag NU Uw GRATIS kleurenprospectus per briefkaart aan. U bent dan na gereedkomen hiervan de eerste die dit zal ontvangen!

Internationale Hobby-Boekhandel  
Gorssel Lochemseweg 75



# "ANIMALI"

**Internationaal Vogel- en Apenpark**  
**Postbus 291 - EINDHOVEN**  
**Tel. (040) 13738 - Giro: 1069257**  
**Algemene Bank Nederland n.v.**

Hiermede bieden wij U vrijblijvend aan: (verzending niet franco, verpakking f1,50, minimum orders f15,-, levende aankomst gegarandeerd):

Man kanaries	f 14,- p st bij 5 stuks	/ 12,50 p st
Pop kanaries	8,- p st bij 10 stuks	7,50 p st
Bastaard Putters, uitstekende zangers		22,- p st
Zilveroor Nachtegalen, uitstekende zangers		40,- p st
Napoleonnetjes	f 4,- p p bij 10 pr	3,50 p p
Zilverbekjes	3,50 p p bij 10 pr	3,- p p
Bandvinken	5,- p p bij 10 pr	4,- p p
Ekstertjes	5,50 p p bij 10 pr	4,50 p p
Vuurvinken	6,- p p bij 10 pr	5,50 p p
Blauwfazantjes	7,- p p bij 10 pr	5,50 p p
Oranjeakajies	7,- p p bij 10 pr	6,50 p p
Mozambiqueuizjes	9,- p p bij 10 pr	8,- p p
Edelzangers	9,- p p bij 10 pr	8,50 p p
Blauwrijze Roodstaartjes		
	9,- p p bij 10 pr	8,50 p p
Driekleur Nonnen	6,50 p p bij 10 pr	6,- p p
Muskaatvinken	5,50 p p bij 10 pr	5,- p p
Tuigervinken	6,- p p bij 10 pr	5,- p p
Staalvinken	6,50 p p bij 10 pr	6,- p p
Dominikaner Wida's	11,- p p bij 10 pr	
Goudmussen	7,- p p bij 10 pr	6,50 p p
Goudbukjes	8,50 p p bij 10 pr	8,- p p
Malabar Fazantjes	5,- p p bij 10 pr	4,50 p p
Witkop Nonnen	8,- p p bij 10 pr	7,- p p
Indigo Vinken	15,- p st bij 5 st	13,50 p st
Mexikaanse Nonpareils, op kleur		20,- p st
Grijze Rijstvogels	7,- p p bij 10 pr	6,50 p p
Brillenvogeltjes		20,- p p
Saffraan Vinken		16,- p st
Glans Merels		18,- p st
Zuid-Amerikaanse Glans Merels		15,- p st
Kala Bulbuls		15,- p st
Witoor Bulbuls		15,- p st
Roodoor Bulbuls		16,50 p st
Roodkuif Kardinalen		17,50 p st
Rode Kardinalen		22,- p st
Geelnavel Peruduiven		30,- p p
Kleine Staalvlek Peruduiven		25,- p p
Carolina duiven		70,- p p
Zwart Masker duifjes		17,50 p p
Senegal duiven		30,- p p
Ala Blanca duiven (prachtige, zeldzame duiven)		120,- p p
Australische Kuifduiven		80,- p p
Australische Bronsvleugel duiven		130,- p p
Japanse Meeuwjes	f 7,50 p p bij 10 pr	7,- p p
Zebrevinken, grijze	7,- p p bij 10 pr	6,- p p
Zebrevinken, beige (bruin)		
	8,- p p bij 10 pr	7,- p p
Zebrevinken, masker	12,- p p bij 10 pr	10,- p p
Zebrevinken, zilvervleugel		
	14,- p p bij 10 pr	12,- p p
Roodkop Gould Amadines		80,- p p
Spitsstaart Amadines		35,- p p
Gordel Grasvinken		40,- p p
Diamant Vinken		55,- p p
Ceres Astrilden		35,- p p
Binzen Astrilden		35,- p p
Lauchgrüne Papegaai-amadines		22,50 p p
Witkeelgaaien, uit buiten-volière		40,- p st
Witkeelgaaien, zeldzaam		40,- p st
Geelnavelkitta en Roodnavelkitta		85,- p st

Mexikaanse Langstaart Gaaien	200,- p st
Groene Jacht Eksters	200,- p st
Grote Gele Trouspalen, zeer mooi	125,- p st
Witwang Touraco	200,- p st
Roodkuif Touraco	250,- p st
Livingstone Touraco	prijs op aanvraag
Berg Toekan	500,- p p
Grote Zwavelborst Toekan, pracht vogel	600,- p p
Grasparakieten	7,50 p p
Deense Bonten, Lutino en Albino Parkieten	12,- p p
Violetparkieten	18,- p p
Regenboogparkieten	25,- p p
Pruimkopparkieten	37,50 p p
Valkparkieten	40,- p p
Vuurvleugelparkieten	55,- p p
Yendava Parkieten	120,- p p
St. Thomas Parkieten	45,- p p
Derbyan Parkieten	350,- p p
Roodrugparkieten	75,- p p
Boorkopparkieten	75,- p p
Turquoise Parkieten	110,- p p
Muisparkieten	35,- p p
Roodkopparkieten	80,- p p
Blauwkop Parkieten	85,- p p
Bruinoor Parkieten	70,- p p
Geelvleugelparkieten	30,- p p
Sperling Dwerg Papegaai	32,50 p p
Grote Alexander Parkieten	75,- p p
Ara Parkieten	185,- p st
Dwerg Ara	140,- p st
Geelvoorhoofd Amazone	vanaf 135,- p st
Dubbele Geelkop Amazone (Mexico)	150,- p st
Roodkop Amazone (Mexico)	135,- p st
Grijze Roodstaartpapegaaien, met garantie	
op spreken	150,- p st
bij 3 stuks	140,- p st
Grijze Roodstaartpapegaaien, handtam,	
met garantie op spreken	180,- p st
Molukken Kakatoes	400,- p st
Grote Geelkuif Kakatoes	400,- p st
Middel Geelkuif Kakatoes	175,- p st
Groenvleugel Ara's	225,- p st
Geelblauwe Ara's	250,- p st
Rode Geelvleugel Ara's	250,- p st
Grote Java Beo, sprekend	250,- p st
Middel Beo's	70,- p st
Kleine Geelkop Beo's	40,- p st
Oever Mayna's	15,- p st
Chin. Dwergkwartels, hen	10,- p st
Zilver Chin. Dwergkwartels	32,50 p p
Rode Bos Kwartels	20,- p p
Calif. Kuifkwartels	42,50 p p
Zwarte Francoline-kwartel	75,- p p
Witte Chin. Regenkwartels	37,50 p p
Diamantduifjes	25,- p p
bij 5 paar	18,- p p
Chinese Dwergkwartels	11,50 p p
Geelmantel Lorri, uit buitenvolière	275,- p p
Rode Lorri	prijs op aanvraag
Vrouwen Lorri en Salvador Lorri	prijzen op aanvraag
Purpernek Lorri	prijs op aanvraag
Agapornis Fischeri	47,50 p p
Agapornis Personata	55,- p p
Agapornis Taranta	40,- p p
Agapornis Rosei Colli	35,- p p

### Verder aan te bieden:

Mooie kleine Capucijner aapjes	150,- p st
Kleine Eekhoorn aapjes	95,- p st
Kleine Groene Meerkat aapjes	140,- p st
Kleine Rhesus aapjes	175,- p st

Diverse Pauwen, Fazanten, Kranen en Zwanen.

**VOGELLIEFHEBBERS! BEZOEK EENS ONS PARK, GELEGEN IN EEN BOSRIJKE OMGEVING, WAAR U DUIZENDEN VOGELS EN VELE APENSOORTEN KUNT BEWONDEREN. CAFÉ-RESTAURANT MET GROOT TERRAS. GROTE SPEELTUIN MET VELE ATTRACTIES. DOORLOPEND VOGELVERKOOP.**

Wissel

De